bytyn dunja prulıtarları, ıarlaşınz

QIZIL ƏZBƏKISTAN

1924 jılı 5 inci dekabrdan başlap çıqdı

ajrılım bahası hər çajda 5 tijin.

əzbəkistan mərkəzii ıtrqomı, əzbəkistan mərkəzii ıçraqomı və əzbəkistan mərkəzii kəsəbələr şorasınıń fikir tarqatucısı.

abuna bahası:

1 ajqa		3 ajqa		6 ajqa		1 jılqa	
s.	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.
1	10	3	30	6	50	12	—

ədrislər: başqarma

taşkənt erçər kəcəsi 23.

tillfonlar: { məs'yl myhərrir—11-39. ymymtl — — — — 83.

№ 269 (1774) dyşənbə, 17 nci nəjəbir 1930-jılı № 264 (1779)

«قىزىل شارق» مۇسابىقاغا چاقىردى

پاختا پەرە گىرەمەسىنى يىغىرىش جەريانىدا جەبھەسىدەگى ھەرەكەتلەرنى مۇستەھكەملەپ، ئوپىرىتسىيەلەرنى بولشېۋىكلەرچە ئۇگەتمەش ماقسادى بىلەن «قىزىل شارق» كولخوزىنى «قىزىل قاتار تال» كولخوزىنى قوبۇلداش شەرتلەر بىلەن مۇسابىقاغا چاقىردى:

يىل ئاخىرىدا پاختانى 100 پەرەسەنتىدىن ئالىدىرىپ تاپشۇرۇش، كۆزگى ئېكىن كەمبەغەللىكىنى تولا ـ توكىس ئوتكەزمەش؛ قارز شىركەتلەردىن ئالغان پۇللارنى ئوز واقتىدا بەتمەم تولاش؛ مەجبۇرىي ئىنتىزامنى مەھكەملەپ يۇتۇن ئامۋالارنى ئىشكە تارتىش؛ ئاھزالارنىڭ مەدەنى سەۋىيەسىنى كوتەرىش.

rılannı bəçəriş jolıda

məs'ylijətli kynjər qaldı!

hər kim əz çavəbgərligini jaxşı hısqılsın, bir kyn və bir saat həm fyrsət qoldan bərilməsin

jalqavlıq, işigə əppərtynistlərcə qaraş – sinfii duşmannıń tegirmənigə suv qujışdır

نوبەتىر ـ پاختا تاييارلاشدا زەربەلى ئاى

توقوماچىلار سايوزى مەركەزقومىنىڭ ئىسكىۋازنايا بىرىگادىسى ئىشنەيى جايلاردا تەشكىل قىلىنغان 600دەن ئاشقى پوستلەرنىگە قوبۇلداغى خاتا بىلەن مۇراجاەت قىلدى:

پاختا تاييارلاشدا نوبەتىر زەربەلى ئاى ئېكەنى ھەممىلەرگە مەلوم. ئالدىمىزغا بىرىنچى دىققەت بىرگەچە يىللىق پىلانىنىڭ 90 پەرەسەنتىنى بەجەرتىش زۆرۈرلۈكى قويۇلدى. ئۇ مۇناسابات بىلەن پاختا تەرىمىگە ئېرىكەلىرىنىڭ بىرىگەدەلەرنى، خاتىن ـ قىزلارنىڭ ئەرتىلەرنى تۇزىپ، ھەممىنى 100 پەرەسەنت بو ساھادا ئىشكە تارتىش ئۆچۈن يۇتۇن چارىلارنى كورىگىز. مەجبۇرى زەدىنىيە قاغازنى ئالماغان ـ بىتتە ھەم موشتۇمزور ۋە باي خوجالىق قالماسىن. ئۇ زەدىنىيەلەرنى تېكشىرۇۋ ئۆچۈن كەمباغالنى ۋە بەتەرەكلەرنى ئۇيۇشتۇرىڭىز. پاختانىڭ روزغارلارىدا پاتىپ قالماشىغا ۋە پاختا مىسىيكولەتلەرنىگە قارشى ئوت ئاچىڭىز. ئۇ ماقساد بىلەن بازارلارغا بەتەرەك، كەمباغالدارلاردىن ساتچىلار قويىڭىز، پاختا تاپشۇرىشىنىڭ مۇكابىل پىلانلارنى تەشكىل قىلىشتا تەشەببۇس ۋە رەھبەرلىك كورسەتمىڭىز.

جايلاردا خاۋىر پولۇكتىلەرنى ئاشۇرۇش، پاختا قابۇل قىلىش، دەھقانلار بىلەن ئوز ئارا تەللەرنىڭ ھىسابات ئىشلەرنى ئۇرگىزىش ۋە باشقا ئۇنداق ئوتكەزمىلەر سايوزى مەركەزقومىنىڭ قارارىغا ھاقىدا يوقارغى ئىدارالارنىڭ قارارلارى قاتارلىق ھەممىلكە ئاشۇرىلاپاتقان تىنى تېكشىرىپ تورىڭىز. كەمچىلىكلەرنىڭ پاختالارنىڭ تاشىشقا ھەممىلى يارداملار تەشكىل قىلىڭىز. كولخوزلاردا ئىشلەرنى جانلاندۇرۇپ، ئولارنى پاختا جەبھەسىدە ھاقىقاتان بىرىنچى قاتاردا قىلىڭىز.

ئۇ ۋەزىپىلەرنىڭ ھەممىسىنى كېلىك مەھەلەكىلەر ھامىماسىنى مۇشتۇمزور ۋە پايلارغا قارشى ئۇيۇشتۇرۇپ ـ پولىس بىلەن بەجەرىش كېرەك. كوپ واقىتلارنى كۆزنى قىشلاقلارنىڭ ئوزلىرىدە ئىشلەش بىلەن ئوتكەزىڭىز.

ئۇ ۋەزىپىلەرنى قاندەك بەجەرىشىڭىزدىن بىزلەرنى ۋە گەزىتىلەر ئارقالىق ھەممىنى خاباردار قىلىپ تورىڭىز. بىرىگەدەچىلەر كەمچىلىكلەرنى كورسەتمىش بىلەن بىر قاتاردا، ئۇ كەمچىلىكلەرنى يوقاتمىش ئۆچۈن جايلاردا توغرىدان ـ توغرى تېكشىلى چارىلارنى كورىشلەرى لازىم. بو سالەتسىزلىكلەرنى ھەممىلا ئادەملەر ـ سىنىپلار ئىدارىلارنىڭ وەكىللەرى ھەمدە ئوزىڭىزنىڭ تەجرىبەلەرىڭىز رەھبەر بولۇرلار.

بىزلەرنىڭ ھالانامىز كوپرەك گەزىتىلەر ئارقالى بولادى، شۇنىڭ ئۆچۈن گەزىتىلەرنى ئالدىرىپ، دايىم ئاھوالدان خاباردار بولىپ تورىڭىز.

پاختا تازالاشنىڭ سىفەتىنى كوتەرىڭىز

ھەر قاندەك چىقىتلارغا قارشى قاتىق كۆرەش باشلاڭىز.

مەسكودەگى تربىيىگورلى توقوما ئەبرىشكەدەسىدەگى زەربەلى تىشچىلار ئوتقا تاسىپا پاختا زاۋۇدلارىغا قويۇلداغى خاتا بىلەن مۇراجاەت قىلدىلار:

ـ بىر ھەكتەر بولسا ھەم، ئاشىقچا پاختا ئېكىش ئۆچۈن قاندەك قەيىنىلىقلارنى بولدان ئالىپ ئاشلاشقا نوغرى كىلىدىغان ھەممىلەرنىمىز يۇخشى بىلەمىز. ھەر بىر يەكىگى ھېكتەرگە پاختا ئېكىش، ھەر بىر يەكىگى توننا پاختانى قولغا كىرگۈزمىش سىنىپى دۇشمەنلەر بىلەن قاتتىق كورەش ئاستىدا بولا ياتىر. كولخوزچىلار ۋە مەجبۇرىكەش دەھقانلار تىشچىلار سىنىپى بىلەن بىر ئىتتىپاقتا كوكلەم زارەتىگە ئالىشىڭىز كېرەك.

باشقا شۇنداق مۇھىم مەسىلىلەر ھاقىدا يوقارغى ئىدارالارنىڭ قارارلارى قاندەك ھەممىلكە ئاشۇرىلاپاتقان تىنى تېكشىرىپ تورىڭىز. كەمچىلىكلەرنىڭ پاختالارنىڭ تاشىشقا ھەممىلى يارداملار تەشكىل قىلىڭىز. كولخوزلاردا پاختا جەبھەسىدە ھاقىقاتان بىرىنچى قاتاردا قىلىڭىز.

ئۇ ۋەزىپىلەرنىڭ ھەممىسىنى كېلىك مەھەلەكىلەر ھامىماسىنى مۇشتۇمزور ۋە پايلارغا قارشى ئۇيۇشتۇرۇپ ـ پولىس بىلەن بەجەرىش كېرەك. كوپ واقىتلارنى كۆزنى قىشلاقلارنىڭ ئوزلىرىدە ئىشلەش بىلەن ئوتكەزىڭىز.

ئۇ ۋەزىپىلەرنى قاندەك بەجەرىشىڭىزدىن بىزلەرنى ۋە گەزىتىلەر ئارقالى ھەممىنى خاباردار قىلىپ تورىڭىز. بىرىگەدەچىلەر كەمچىلىكلەرنى كورسەتمىش بىلەن بىر قاتاردا، ئۇ كەمچىلىكلەرنى يوقاتمىش ئۆچۈن جايلاردا توغرىدان ـ توغرى تېكشىلى چارىلارنى كورىشلەرى لازىم. بو سالەتسىزلىكلەرنى ھەممىلا ئادەملەر ـ سىنىپلار ئىدارىلارنىڭ وەكىللەرى ھەمدە، ئوزىڭىزنىڭ تەجرىبەلەرىڭىز رەھبەر بولۇرلار.

بىزلەرنىڭ ھالانامىز كوپرەك گەزىتىلەر ئارقالى بولادى، شۇنىڭ ئۆچۈن گەزىتىلەرنى ئالدىرىپ، دايىم ئاھوالدان خاباردار بولىپ تورىڭىز.

قىشلاق شورالارى كولخوز ھەرەكەتىنىڭ ئىشتابى بولۇشى كېرەك

ئوزبېكستان شورالارىنىڭ 3 نچى قۇرۇلتايىدىن كېيىن ئوتكەن 2 يىل ئوزبېكستاننىڭ خوجالىق ۋە مەدەنى تاماندان يۈكسەلتىشدە بۈيۈك ئوزگەرىش يىللارى ۋە مەملەكەتىمىزدە سوسىيالىزم ئۇنسۇرلارىنىڭ توقتاۋسىز ئوسەپ بارغان دەۋرى بولىپ ساناليدى.

ئۇ تاريخى قىسقا بىر واقىت ئىچىدە ئوزبېكستان مەجەنەكەشلەرى ئىجتىماعى قۇرۇلمىشنى يۇتۇن جەبھەلەردە كېپ غەلەبىلەر قازاندىلار.

سەناەت بايىداغى ئۇ يۇتقىلار ـ سەناەتنىڭ ئېسكى ئەۋەلەرى (تېرى زاۋۇدى، ئېنا ياساش، پاختا) قەتىئىيەن تەكلەنمىشى ۋە ئۇنىڭ ئەنچە مىقدارىدا تايتادان قۇرۇلىشى، يەنگى سەناەت كارخانالەرى، فابرىك ۋە زاۋۇدلار (ئىمەك، توقوماچىلىق، مای چىقارىش ۋە باشقالار) بەرپا قىلىنىشى، يېزىلى خالق ئىچىدەن، ئايىنىقسا خانىتىقزلاردىن چىققان سەناەت ئىشچىلەرى مايماسىنىڭ ئەنچە ئوسۇۋى ۋە ئىشچىلەرنىڭ زاۋۇد، فابرىك ھەمدە شورالارداغى ھامىماۋى ئىش ئاۋقالى ئىجتىماعى ـ سىياسى تورمۇشىغا ـ بارغان سارى كوپلەپ تارتىلىشى بىلەن تەمىنلەنمەكتە.

يۇنداق ئاشقارى ئۆزۈمى مەھسۇلاتنىڭ ئەنچە ئوسۇۋى، ئىش ھەقىنىڭ ئاشۇىۇى ھەم سەناەتچىلەر مۇھىم يۇتۇقلاردىن بىرى بولىپ ساناليدى.

قىشلاق خوجالىغى يولىدا كېيىنكى ئېكى يىل ئىچىدە ئېرىشىلگەن مۇۋەففەقىيەتلەر خام سوۋاق ۋە خام ياماريكار يېرلەردىن ئېكىن مايدانلارنىڭ ئەنچە ئوسۇۋىدىن ھەممە، بوندا بۇ ئۇرۇشدان بۇرۇنقى دەرىجەدىن، ئايىنىقسا پاختا كارلىق يوينىچا ئەنچە ئىلگەرى كېتىدۇ. مەسەلەن، 1929نچى يىلدا پاختا مايدانى ئۇرۇشدان بۇرۇنقى مىقدارىغا نىسبەتەن 138 پەرەسەنت ئەشكىل ئېتىپ، ئاقات بر 1930نچى يىلنىڭ ئوزىدە بو مايدانلىق ئوسوۋى ئۇرۇشدان بۇرۇنقى مىقدارغا قارىغاندا پاختا بويىچا يىللىقى بويىنچا 172 پەرەسەنت كورسەتىلدى.

ئۇ ئېكى يىل ئىچىدە قىشلاق خوجالىغىنى تېخىمۇ ئىلگەرى ۋە ئىجتىماعى ئەساسدا قايتادان قۇرۇش ئىشلەرى داۋام قىلدى. يېرىنى ئىلگەرىكىچە قول كۆچى بىلەن ئىشلەتمىش ئورنىغا خازىر مەدەنى ۋە تېخنىكا ئوسولارى تولالىنىلدى. ئاماچ، ئاووروپاچا دىققەتلىق ئەسىۋابلارى ۋە تەرەكتىر بىلەن ئالمىشتورىلدى. بو تەرەكتىرلەردىن خازىر مىڭلەرچەسى دېھقان يېرلەرىنى ھەيدەيدى.

ھۆكۈمەتىمىز ئۇ ماشىنا ۋە قۇرالار بىلەن يېرنى ئەۋىدىنە كەڭ جەغىل خوجالىقلارنى ئەئمىن ئېتىدى. يۇزنىڭ دېھقانچىلىق ئىشلەرىمىزدە بو ئاووروپاچا دېھقانچىلىق ئەسىۋابلارى ئەتىبىق قىلىنىشا، يېرىمىزنىڭ ئىشلەتىلىشى ياخشىرادى ۋە ئۇنۇم ئاشادى ھەم دېھقانلار كوپ كۆچ سەرف قىلىپ ئاز ئۇنۇم ئالمىشدان بۇتۇنلەى ئازاد بولادىلار. يۇزنىڭ ئېرىشكەن مۇۋەففەقىيەتلەرىمىزدىن ئېلىك موھىم ئىدىكى، خازىر قىشلاقدا كەنتە ئوزگەرىش يۇز بېرىپ، يۇزدە يەككە خوجالىغىنىڭ ھەممىلەرچە ھۆكۈم سۈرۈپ كېلىگەن ھەنەنەسى يۇزىلىپ، سوسىيالىزم خوجالىغىغا يايىلىشىغا كوللېكتىپلاشتۇرۇش ئىشىگە ئوتىمەكتە، يۇزدە يەككە خوجالىقلاردىن 30 پەرەسەنتى يېرنى ھەومۇماشىپ ئىشلەتمەكتە كوللېكتىپلاشتى.

ئوزبېكستان خازىرقى كەڭىيىتىلىشى، ئىقتىسادى قۇرۇلۇش دەۋرىنى ھىچ واقىت كورگەن ئەمەس. مانە بولۇرنىڭ ھەممىسى مەملەكەتنى سەناەتلەشتۈرۈش مايدانىدا يۇزنىڭ ئوشكەن مۇۋەففەقىيەتلەرىمىز ئارقاسىدا ۋۇجودقا كېلىدى.

ئولكەمىزنى سەناەتلەشتۈرۈش ۋە قىشلاق خوجالىغىنى ئىجتىماعى ئەساسدا قايتادان قۇرۇش بولىدا تورغان ۋەزىپىلەرنىڭ مۇۋەففەقىيەتلەرى بىلەن بەجەرىلىپ كېلىنىشى شورا ھۆكۈمىتىگە، مەدەنى ئىنقىلابنى جىددى يۇزەگە چىقارىشقا كەرىشىش ۋە ئايىنىقسا مۇھىمى ئىبتىدائى ئەھلىم مەسىلىلەرنى حەل ئېتىش ئىمكانىيەتىنى بېرىدى.

شو ئونكەن ئېكى يىل ئىچىدە ھۆكۈمەتنىڭ كورگەن تەدبىرلەرىدىن بىرى خالق ماۋارىنى ئۆچۈن بىلگىلەنگەن سەرمايىنىڭ مىقدارىنى ئاشۇرۇدى. مەسەلەن، 1928نچى يىلدا دەۋلەت ۋە مەھەللى بۇدجەتلەر بويىچا بىرىلگەن ئاقچا 28 مىليون سوم تەڭكىل ئېتكەن بولسا، 1930نچى يىلدا 40 مىليون سوم بولدى.

ئوزبېكستاندا ئىجتىماعى قۇرۇلشنىڭ كېلىچەكدەگى ئوسۇۋى، مەمەدىن بورون پىش يىللىق پىلانىنى بەجەرىش بولىدا يۇتۇن مەھەللەكەشلەرنىڭ غايىرات بىلەن ئىشلەشلەرىدىن ۋە شو پلاننى 4 يىلدا تەمام قىلىشنى، خوجالىق بولىدا كورىلەتۇرغان ئەدىبىرلەرگە، دەۋلەت ئايىراتى ئەرەقىدىن ۋە بىرىنچى ئەۋىدىدە پىرولىتارلار دىكتاتورىسى ئىدارالارى بولىپ ساناليدىغان قىشلاق ھەمدە شەھەر شورالارى تاماندىن توغرى ۋە تەشكىلى بولىشىچىلىق قىلىنىشىنى تەلەپ ئېتىدى.

شۇنىڭ ئۆچۈن كېلىچەك شورالارغا سايلاۋ كەمبەغىلىيەسى ئوز ئىچىگە يۇتۇن باتراق، كەمبەغەللەر ۋە مىيانچىلىقچىلار ھامىماسىنى ئالا تورغان ئىلگىرى ھامىماۋى سىياسى كەمبەغەللەردىن بىرى بولىپ ساناليدى.

سايلاۋ كەمبەغىلىيەسى بارغان دەۋرىدە ھەممە شورا ئىدارالارى ۋە بارچا جەماەت تەشكىلاتلارى سىياسى، خوجالىق، كوپىرىتىق ۋە ئىجتىماعى مەدەنى قۇرۇلىشنىڭ موھىم مايدانلارىدا مەجبۇرىلىقچىلار ھامىماسىدەگى تەشەببۇس ۋە فەئالىلىكىدىن فايدالانشقا تايىار بولىشى ھەمدە ئىجتىماعى قۇرۇلىش جەبھەسىدە ھۆكۈمەتنىڭ كورگەن تەدبىرلەرىنى يۇزۇشقا كورۇنغان باي ـ موشتۇمزور ئۇنسۇرلارگە قەتئى زەربە بېرىش ئۆچۈن سەفەربەرلىك قىلىنىشلارى لازىم.

بو كەمبەغىلىيەدە، سىنىپى دۇشمانلار، قىشلاقنىڭ ئىجتىماعى ئاساسدا قايتادان قۇرۇلىشىغا ياقىملىشىدىرۇ ئۆچۈن بو يەنە سايلاۋ كەمبەغىلىيەسىدە شورا ۋە ئىجرا قوملارداغى مەسئۇل ئورۇنلارغا بەتەرەك، كەمبەغەل، كولخوزچى ۋە ئورتا دېھقانلار ئىچىدىن، ھەمدە خاتىن ـ قىزلارنىڭ فەئال، ئالدىنقى قىسمىنى يەستىدىن يوقارغا كوتەرىشنى ئرتەكىرىش لازىم.

سايلاۋ كەمبەغىلىيەسىدە مەيدە مەللەلەرنى كوپچىلىك تەشكىل ئېتىكەن مەللەلەر بىلەن بىر قاتاردا ھۆكۈمەتنى ياشقارۇ ئىشلەردىكە جەلب ئېنىش ئۆچۈن ئايرىم دىققەت قىلىنسىن.

مىللى شورا ۋە رايونلارنىڭ خازىرقى واقىتدا داۋام قىلىغانلارىنى ھىچبىر قىسقارتىشقا يول قويولماسىدان، مەدەنى ۋە تىل خوسوسىيەتلەرى ھىسابقا ئالىنىپ يەنگى مۇستەقىل مەئمورى خوجالىق بىرلەشمىلەرى تەشكىل ئېتىلسىن. مەيدە مەللەلەر تازچىلىق تەشكىل ئېتىكەن جايلاردا شورالاردان تولا وەكىللەر كرگىزىش كېرەك.

بو يەنە سايلاۋ كەمبەغىلىيەسىنىڭ تەشكىلى تايىارگەرچىلىك مەسىلىلەرىدە سايلاۋچىلارنىڭ ۋە سايلاۋ ھوقوقىدان مەھرۇم ئېتىلگەن كىشىلەر ئىچىدە رويخەتنى ئىزچىل بىلەن كۆن كوروچىلەر خوجالىغى خاراكتىرىنى بىلگىلەيدۇ.

بو يەنە بو دەستورلەمەمەل پاختاكار، غاللا ۋە چارۋادار خوجالىقلارداغى مەۋسىمى واقىتىدا يالالانا تورغان ئىشچىلەر كۆچىنىڭ سانىنى ئانىق بىلگىلەيدى (دەستورلەمەمەلنىڭ 5 نچى ماددىسى). يەنە بو دەستورلەمەمەل يېرلەرى 1925نچى يىلغى يېر ئىسلاھاتى تەرتىبىدە كېسىلىپ ئالىنغان خوجالىقلار توغرىسىداغى مەسىلىنى برنچى باشلاپ حەل ئېتىدى. چۈنكى بو مەسىلە ئۇستىدە ئوتكەن سايلاۋ كەمبەغىلىيەسىدە ئەنچە ئاڭلاشمىلاۋچىلىقلار بولىپ ئوتتى.

شو بىلەن برگە دەستورلەمەمەل كۆستەر ۋە مەيدە مۇنەرەمەتلەرنى كەنىگورىنىمەسىگە كرگەن كىشىلەرنى ئەگەر ئولار ئىشلەپ چىقارش شەرائىتىگە قارىماي بر كەتتە كەمشى پاكى ئېكى شاگىردىدەن ئالدى بولىغان يالالانما مەھەللىدىن فايدالانسالار، سايلاۋ ھوقوقىدان مەھرۇم ئېتىشكە يول قويىمايدى. ئولار ھەتتا ئىشچى يالالاشدان باشقا يەنە ئەقەت ئوزلەرى ئىشلەپ چىقارغان نەرسەلەرىنى بازارغا چىقارىپ ساتقان چاقدا ھەم ھوقوقىدان مەھرۇم ئېتىلمايدىلار.

ئاھىرىكۆۋ زاۋۇدلاردا ئىشلەپ كېلىپ قىشلاق خوجالىغى بىلەن ئەلاقىنى ئوزمەگەن ۋە ئوز خوجالىغىدا بر ئەنەر دائىمى ئىشچىدىن ئاشماغان مەسىلەت قوللانا تورغان ئىشچىلەر ھەمدە ئولارنىڭ عائىلە ئەزالارى، ئوز مەنەنەلەرى بىلەن ئىشلەپ ئايلان ماغسولاتىنى بازارغا چىقارىپ ساتا تورغان چارۋادارلار ۋە بالقچىلار، كىلىكەن دەرامەدى سالىق سالىنمايتورغان دەرامەد مەبلەغىدىن ئاشمايتورغان تورلار چاى بىنالار يىنىك ئىكەلەرى ۋە ناھايەت، ماشىنا بىلەن كەمشى يالالاپ ئىشلەتمەيتورغان ھەمدە ئىچىرەگە بېرىش يولى بىلەن ئەترافداغى خەلق كۆچىدىن فايدالانمايتورغان ھەر خىل كارخانالار (مای چۈۋاز، ئابجۈۋاز، يوك تازالايتورغان كار خانە، بر ئاشلى تىكىرمەن ۋە باشقا ئۇنىڭ سىنىكەرىلەر)نىڭ ئىكەلەرى توغرىسىدا ھەم دەستورلەمەمەل 5 نچى ماددىنىڭ «ز»، «ز»، «ئى»، «ك» بەندلەرىدە كورسەتىلىپ ئوتكەنلەردەن باشقا كىچىك مۇھاكىمىلەرگە يول قويىمايدى.

1930نچى يىلغى دەستورلەمەمەلگە ئىلىنىلىكەندەن بىرى شۇنىڭ، سايلاۋ كومىسسىيەلەرىگە چىت ئېل ئىشچىلەرى بىلەن بىر قاتاردا، چىت كىشى كۆچىدىن فايدالانماي تورغان دېھقانلارغا ۋە خىزمەتچىلەر كەنىگەرىيەسىدىن بولغان چىت ئېل گىراژدانلارغا سايلاۋ ھوقوقى بېرىش ھەقى بېرىلدى. ھەمدە شۇل كىشىلەر توغرىسىدا ئولارنىڭ شورا ھوكومەتىگە نىسبەتەن ئەمامەن بەتەرەق ئىكەنلىكلەرىنى يېتەرلىك دەرىجىدە ئىسبات قىلالىتورغان دەللىلەر بولىشى كېرەك.

بو دەستورلەمەمەلدە ھوقوقىدان ماھرۇم قىلىنغانلارنىڭ رويخەتى ئەلەتتە ھۆججەتلەر بىلەن ئەسىدىقلانىكەن مەھەللىلەرگە بىنائەن ئۇزىلىشى ھەمدە كورسەتىلىشلەر بېرىلىدى. بو كورسەتىش ئايىنىقسا قىشلاق جايلاردا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، چۈنكى ئوتكەن سايلاۋ كەمبەغىلىيەسىدە كوپ كىشىلەرنى ناقات ئايرىم ھوقوقىدان ماھرۇم ئېتىلگەن كىشىلەر ئىلگىرىكى نىيەرەگىمنى ئونچە كىچىكەيتىرمەسدەن شونىڭ بىلەن برگە مۇشتۇمزور ۋە كىشى كۆچى بىلەن كۆن كوروچىلەر خوجالىغى خاراكتىرىنى بىلگىلەيدۇ.

بو يەنە بو دەستورلەمەمەل پاختاكار، غاللا ۋە چارۋادار خوجالىقلاردا ئىش مەۋسىمى واقىتىدا يالالانا تورغان ئىشچىلەر سانىنى ئانىق بىلگىلەيدى (دەستورلەمەمەلنىڭ 5 نچى ماددىسى). يەنە بو دەستورلەمەمەل يېرلەرى 1925نچى يىلغى يېر ئىسلاھاتى تەرتىبىدە كېسىلىپ ئالىنغان خوجالىقلار توغرىسىدا ئىزچىل ئىزچىل قابۇل ئېتىلگەن ۋە بوكون «قىزىل ئوزبېكستان»دا ئىلان قىلىنىاتورغان سايلاۋ دەستورلەمەمەلى سىياسى تاماندان كەتتە ئەھەمىيەتكە ئىگە بولغان شۇ تەشكىلى مەسىلىلەرنى كوپرەك جىددى حەل قىلىشقا بارچا شورا ۋە ئىجرا قوملارنى مەجبۇر ئېتىدى.

ئوتكەن سايلاۋ كەمبەغىلىيەسىنىڭ ئايىنقسا 1929 نچى يىلغى كەمبەغىلىيەنىڭ تەجرىبىلەرىگە قارىپ، بۇ بەھەزى واقىتدا سايلاۋ ھوقوقىدان مەھرۇم ئېتىلگەن كىشىلەرنىڭ رويخەتىنى ئۇزىشكە مەھەللى سايلاۋ كومىسسىيەلەرى تاماندان يېتەرلىك دىققەت قىلىنماغانلىغى ئاۋقاسىدا، سايلاۋ قانۇنلارىنى توغرىدان ـ توغرى بۇزۇش ھالارى بولىپ ئوتكەنلىگى بىلەمىز. قانۇن بويىنچا سايلاۋ ھوقوقلارىنى چىڭەرىلىش مۇمكىن بولماغان كىشىلەرنى ھوقوقىدان ماھرۇم ئېتىش ئۆچۈن ئىشلەتىلگەن كىشىلەر ھەممىلا ئادەملەرنى كوپرەك جىددى حەل قىلىشقا بارچا شورا ۋە ئىجرا قوملارنى مەجبۇر ئېتىدى.

ئوتكەن سايلاۋ كەمبەغىلىيەسىنىڭ ئايىنقسا 1929 نچى يىلغى كەمبەغىلىيەنىڭ تەجرىبىلەرىگە قارىپ، بۇ بەھەزى واقىتدا سايلاۋ ھوقوقىدان مەھرۇم ئېتىلگەن كىشىلەرنىڭ رويخەتىنى ئۇزىشكە مەھەللى سايلاۋ كومىسسىيەلەرى تاماندان ئوتكەن سايلاۋ كەمبەغىلىيەسىدە شورا ۋە ئىجرا قوملارنى ئىجتىماعى قۇرۇلۇش دەۋرىنى ھىچ واقىت كورگەن ئەمەس. مانە بولۇرنىڭ ھەممىسى مەملەكەتنى سەناەتلەشتۈرۈش مايدانىدا بۇنىڭ ئوشكەن مۇۋەففەقىيەتلەرىمىز ئارقاسىدا ۋۇجودقا كېلىدى.

ئولكەمىزنى سەناەتلەشتۈرۈش ۋە قىشلاق خوجالىغىنى ئىجتىماعى ئەساسدا قايتادان قۇرۇش بولىدا تورغان ۋەزىپىلەرنىڭ مۇۋەففەقىيەتلەرى بىلەن بەجەرىلىپ كېلىنىشى شورا ھۆكۈمىتىگە، مەدەنى ئىنقىلابنى جىددى يۇزەگە چىقارىشقا كەرىشىش ۋە ئايىنقسا مۇھىمى ئىبتىدائى ئەھلىم مەسىلىلەرنى حەل ئېتىش ئىمكانىيەتىنى بېرىدى.

ئوزبېكستان خازىرقى كەڭىيىتىلىشى، ئىقتىسادى قۇرۇلۇش دەۋرىنى ھىچ واقىت كورگەن ئەمەس. مانە بولۇرنىڭ ھەممىسى مەملەكەتنى سەناەتلەشتۈرۈش مايدانىدا يۇزنىڭ ئوشكەن مۇۋەففەقىيەتلەرىمىز ئارقاسىدا ۋۇجودقا كېلىدى.

ئولكەمىزنى سەناەتلەشتۈرۈش ۋە قىشلاق خوجالىغىنى ئىجتىماعى ئەساسدا قايتادان قۇرۇش بولىدا تورغان ۋەزىپىلەرنىڭ مۇۋەففەقىيەتلەرى بىلەن بەجەرىلىپ كېلىنىشى شورا ھۆكۈمىتىگە، مەدەنى ئىنقىلابنى جىددى يۇزەگە چىقارىشقا كەرىشىش ۋە ئايىنقسا مۇھىمى ئىبتىدائى ئەھلىم مەسىلىلەرنى حەل ئېتىش ئىمكانىيەتىنى بېرىدى.

kolxozcı muxbırlarımızdan

jəni tolqun pəstdən qajnab cıqdı

hec qandaj kyc unı toxtata ajmas

ərizələr cən astıda

rajım rajonında jəni kolxoz tolqunı çydə kyc aldı: jəkkə xoçalıqlar toplanıb kolxoz ıdaralarına ərizələr bərməkdələr. 20 kolxozda 200 dən artıq ərizələr kərilməsdən jatır. rajon təşkilatları jəkkə xoçalıqlar ortasında kolxozlarını hısabatlarını ətkəzişgə və jəni tolqunqa rəhbərlik qılısqa əhəmijət bərməjdirlər.

tələb qajtarılmasın

raşıdan rajonındaqı eski kolxozlarını bu jılqı muvaffaqıjatları çydə kəttə. 500 somlab saf fajda alaturqan kolxozcılar çydə kəb. mənə bu jutuqlarını kərgən jəkkə xoçalıqlar kolxozqa kirişni istəb ərizələr bərməkdələr. lekin rajon jer şy'bəsi və kolxoz seksijə qattıq ujquda jatadılar. xazırqa qadar bir kişi həm jəni kolxoz tolqunı toq rısında aqız acqan eməs. əgər jəkkə xoçalıqlar ortasında əmalii iş alıb barılsa tolqun jənədə gyrilləb ketəçəkdir.

qadrıja ilgəri qadam qojdı

taşkəntdən 12 caqırım uzaqqda bolqan qadrıja çamaasıb ətkən baharda jappasıqa kolxozlaşqan bolsa-da, sinfii duşmanlarını ıqvasıb bilən birmunca kişilər cıqıb ketkən edilər. „qızıl qadrıja" kolxozında qalqanlar çydə jaxşı işlədilər, nətiçədə hər biri 400 somqaca suf fajda aldılar və 30—40 putdan avqat nərsələri bilən tə'minləndilər. bu kolxoz əzinin muvaffaqıjatlarını jəkkə xoçalıqlar ortasıqa qojdı, nətiçədə 20 tə jəkkə xoçalıqlar kolxozqa kirdilər.

qaramurt çamasıdaqı jəkkə xoçalıqlar ortasında həm ymymii məçliş ətkəzildi, bundan 47 xoçalıqdan ıbarat bittə jəni kolxoz tyzildi.

çələjir qışlaqında 76 xoçalıqdan ıbarat jəni kolxoz tyzildi.

kəlliktivləş işi xatın—qızlar ortasında həm əvç aldı: çələjir xatın—qızlarının həmmələri toplanıb bittə ərtil tyzdilər.

kolxozcı

„8-inci mart' nəmynə

orta cırcıq rajonında kolxozqa kiriş ycyn ərizə kətərib jyrgənlərnin sanı kyn bajın əsib barmaqda. „8 inci mart" kolxozı bu jılı rajondaqı həmə kolxozlardan həm ətib birincilikni aldı, əzinin jutuqlarını jəkkə xoçalıqlar ortasında tyşintirdi, nətiçədə 20 qışlaqda 10 tə jəni kolxoz taşkil boldı. ətkən kəkləmdə cıqıb ketkən jəkkə xoçalıqlarının həmməsi kolxozqa kiriş aldıdalar.

qurban

həvəskarlar sanının aşırmaqda

pskənt rajon muradəli qışlaqındaqı „qızıl həvəs" kolxozı rajon kolxozları ortasında hər çihətdən birincilikni aldı: 100 hiktərdən 1000 pyt paxta alıb tapşırdı, əz hısabının jəkkə xoçalıqlar ortasında qojıb, ularnın kolxozqa həvəslərini aşırdı; xazırqaca 7 bətrək və 4 tə kəmbaqal xoçalıqlarını əz qatarıqa qabul qıldı.

kolxoz əzinin şalıkar jerləridən 15 hiktərini buzıb paxta ycyn şydgər qılıb tajjarlab qojdı. tirəktir və tyrli maşınalarının joqlıqı kolxozcılarının işlərini əncə qıjınlaşdırdı.

şausman

„qızıl shark" mosabaqaga chaqirdi

Pahta pere gyremesini yigirish jebhesindegi hereketlerni mustehkemlep, operatsiyalashlarni bolshevikcherche ugetish maksadi bilen «qizil shark» kolxozi «qizil qatar tal» kolxozini qobulda «qizil shark» kolxozi bilen mosabaqaga chaqirdi:

Yil axirida pahtani 100 peresentidin alidirish; kozgi ekin kembegelligini tola-tokis ötkezmesh; qarz shirketlerdin alqan pulni waqtida tolash; mehnet intizamini mehkemlep yötön amalarni toshqa tartish; amalarning mehdeni sewiyisini kötirish.

№ 269 (1774) dyşənbə, 17 nci nəjəbir 1930-jılı № 264 (1779)

ZƏRƏRKYNƏNDƏCI İNÇİNERLƏR TƏŞKİLATƆ İSMİGƏ NƏFRƏTLƏR JAQƆLAJATƆR

cydiniv kəttə sƆjasƆƆ xataƆƆq qƆldƆ

məskəv, 15. v.k.p.(в) qarƆƆ sibir əlkəqomƆ qujƆdaqƆ qararnƆ cƆqardƆ: „sibir hajatƆ“ çyrnəlninƆ redəksijəsi, şu çyrnalnƆn 4, 5 və 6 nci sanlarƆda cydinifnin maqalarƆnƆ basƆƆ cƆqarƆƆ, qopal sƆjasƆƆ xataƆƆq qƆldƆ. cynki bu maqalalarda leninizimgə ajƆd bir qatar məs'ələlər və partija tamanƆdan ətkəzilyci sƆjasat, leninəl borçyva rohƆda ta'bir qƆlƆnadƆ.

cydiniv, „sibir hajatƆ“ çyrnalƆnƆn məs'yl myhərririligidən, qarƆƆ sibir xalq xoçalƆq enistitutƆnƆn rekturƆƆqƆdan boşatƆlsƆn.

cydinivnin məzkyr maqalalar bilən cƆqƆşƆnƆ keskin əjibləş bilən birgə əlkəqom qat'ƆƆ rəvişdə kərsətədiki bundaj xatalar endilikdə həm sadƆr bolsa, cydiniv əzini partija səfidən taşqarƆqa cƆqarƆƆ qojacaq.

mədəni—tarqƆbat bəlmigə, „sora sibiri“ və „lenin jolƆda“ və „sibir hajatƆ“ çyrnallarƆqa, cydiniv xatalarƆnƆ matnuatda myfəssəl tandƆq təhlil icigə alƆƆ tapşƆrƆlƆsƆn.

zərərkynəndəcilərgə əlim çazasƆ tələb qƆladƆlar

məskəv, 15. məskəv inzinertexniklər bujurasƆ, ogpu tamanƆdan zərərkynəndəci inzinerlər təşkilatƆ tapƆƆş munasabatƆ bilən, barca mihnətkəşlərnin nəfrət avazƆqa əz avazƆnƆ qoşdƆ. inziner-texniklər bujurasƆnƆn plenymi qujƆdaqƆlarnƆ kərsətib ətədi: inziner-texnik seksijələrinin bytyn işi sƆjasƆƆ myndəriçə bilən suqarƆƆşƆ lazƆm. inziner-texnik seksijələridəgi işnin qojƆƆşƆ anƆq sinfii asasda bolƆşƆ lazƆm. inziner-texnik seksijələrinin rəhbərlik sastafƆqa, partija və işcilər sinfigə əstəjdil bərilgən en jaxşƆ zərbarcƆlarnƆ jubarƆş kerək. en myhim vəzifələrnin biri-işcilər sinfidən jəni proletar kədrlərni jetkəziş, bytyn işdə jyzgə baqmaj əz-əzin tanqƆdnƆ ken jolqa qojƆşdƆr. zərərkynəndəcilik-inziner texniklər ortasƆdaqƆ bətarafƆq aqƆbatadƆr. inziner texnik xadƆmlarƆnƆ marksizm və leninizm ruhƆda tərbijə qƆlƆş zəryr. plenum, inziner-texnik seksijələrinin prezidijymləri sastafƆnƆ qajtadan qarab cƆqƆş və ularda rəhbərlik qƆla alaturqan kişilərniginə qaldƆrƆş lazƆm, dedi.

arxangilsk, 15. şƆmalƆƆ kemələr remont qƆlaturqan zavodda, darja kemələridə və arxangilskinin kəpkinə karxanalarƆda, əksil bƆndƆlabƆƆ „sanaat partijasƆ“ tapƆƆş munasabatƆ bilən işcilər və xƆzmat cƆlarnƆn metingləri bolƆƆ ətdi. işcilər o.g.p.u. nƆ təbrik qƆlƆƆ, prolelar sodƆdan, əksil bƆndƆlabcƆlarqa nisnətən en qattƆq cara qollanƆşƆnƆ, jə'nii ularnƆn atƆƆlƆşƆnƆ tələb qƆladƆlar.

saratov, 15. əksil bƆqƆlabƆƆ təşkilat tapƆƆş munasabatƆ bilən saratovnƆn barca karxanalarƆda jƆqƆƆlƆşlar bolƆƆ ətdi. işcilər proletariat duşmənləri gə qattƆq çaza bərilişini tələb qƆladƆlar. suv işciləri o.g.p.u.nƆn lenin nƆşanƆ bilən mukafatlanƆşƆnƆ hykymətdən ƆltƆmas qƆlƆş toqrƆsƆda qarar cƆqar dƆlar.

stalingrad, 15. stalingrad şəhərinin kəttə karxanalarƆda bolqan işci jƆqƆƆlƆşlarƆ, bəjnəlxalq borzuazijasƆqa satƆlqan zərər kynəndəcilərnin atƆƆlƆşƆnƆ tələb qƆlƆƆ qarar cƆqardƆlar.

impirskii kənfirensijə vəkillərnin xavsalasƆnƆ pir qƆldƆ

domƆnƆjonlar əngilijədən mənfəət cƆqmasƆnƆ bildilər

london, 15. impirijə kənferensijəsi tamam boldƆ. kənferen sijənin qararlarƆ asasən qojƆdaqƆlardan bƆa'ratdƆr. əngilijə hykyməti jaqƆn 3 jƆl icidə domƆnƆjonlarqa bərilgən onajlƆq tərifilərini kəməjtirməslikni əz gərdənigə aladƆ. çənəbii afrƆqa əngilijə mallarƆqa bərilgən onaj lƆqlarnƆ 3 jƆl bojƆqa kəməjtirməskə məçbərdir. singəpər bəzəsini quruş toqrƆsƆdaqƆ hazƆr qƆ sƆjasat kənferensijə tamanƆdan ma'qollanadƆ bƆraq qurƆlƆşnƆ tamamlaş 5 jƆlqa kecikdirildi. domƆnƆjonlarnƆn baş vəzirləri kənferensijənin buzulƆşƆdan xavsalalarƆ pir bolqanƆnƆ jaşƆrmajdƆlar.

bə'zibirəvləri, əngilijədən mənfəət joq ekən, başqalarqa muraçaat qƆlƆşqa toqrƆ keləçgini bildirədilər. şunƆsƆ qƆzqdƆr, kim domƆnƆjonlarnƆn vəkilləri əngilijə hykyməti bilən bitişə almaqanlarƆ halda, əngilijənin ƆştƆrakidan başqa aJƆrƆm domƆnƆjonlar ortasƆda mustaqƆl bitimlər tyzydilər.

kəbə diktətərlikigə qarşƆ narazƆlƆq

nƆjojorq, 15. kəbənin mər kəzil şəhərləridən gavanda diktətir maralonƆn tərtibigə qarşƆ kompərtijə tamanƆdan təşkil qƆ lƆnqan kəttə namajƆş bolƆƆ ətdi. pəlisə namajƆşcƆlarnƆ həjdəgən də 2 kişini əldirdi və bir necə kişinƆ jərədar qƆldƆ. maralo bytyn kəbədə musadara halatƆ ƆlanqƆldƆ.

quturoqan syr'ətlər bilən hyçym tajjarlana jatƆr

hərbii bƆqƆlab şorasƆnƆn a'zasƆ kəmenefninin „kəmsəməlskəjə pƆrovda“ gəzitəsidə „quturqan syr'ətlər bilən hyçym tajjarlanajatƆr“ sərləvhəsi bilən maqalasƆ basƆƆb cƆqdƆ. bunda jazadƆ:

bizlər duşmannƆn kəttə və qattƆq uruşqa tajjarlana jatqanƆnƆ hec bir qƆnalmasdan kərib, bilib turupmƆz. duşman şaşƆş syr'ətlər bilən biznin qarbƆƆ cegərə mizdəgi jerlərdə hyçym tajjarlajjatƆr. baltƆq denizidə (gƆdƆnda), qara denizdə (konstansda) murmanskinin şmalƆƆ rajonƆda deniz bəzələri tyzyməkdə. hava kyclərinin hərəkəti ycyn pƆlansdarmlar tyzyş jolƆda kəttə tajjarlƆqlar kərilməkdə. bundaj tajjarlƆqlar, biznin qarbƆƆ cegərəmizdə—baltƆq denizidə və qara denizninq qarbƆƆ cegərəsidə—Ɔran və avqan tamanlarƆda bara jatƆr. basara kyrfəzini kəspii dinizi—biznin kəfkəz cegərəsinin rajonlarƆ bilən tutaşdƆraturqan kəttə temir jollar şaşƆlƆş rəvişdə tamamlanajatƆr. biznin tyrkestan cegərəmizgə tutaşaturqan rajonlarda həm temir jol qurƆş jolƆda kəttə işlər barajatƆr. mənə bu tajjargarliklər və zərər kynəndələrnin bergən bajanatlarƆ duşmanlarƆmƆznƆn sssr gə hyçymgə tajjarlanƆşda qancalƆq cuqur ketkənliklərini, və sssr mihnətkəşlərinin uruş xavfƆ məs'ələlərində huşjar bolƆşlarƆ və qƆzƆl qoşun səflərini məhkəmləşgə kəttə ƆƆ'tƆbar bərişləri lazƆmlƆqƆnƆ kərsətədi. bu çihətdən, uruş xavfƆqa tegişli bahanƆ bərməjturqan və sosjalƆzƆm qarƆlƆşƆ syr'ətlərini pəsəjtirişni tələb qƆlaturqan on aqmacƆlar, əməldə duşmanlarƆmƆznƆn maqsadlarƆqa qoşƆladƆlar. bunda duşmanlarƆmƆznƆn fajdasƆqa pƆroletarƆjatnƆn huşjarlƆqƆnƆ səndirişgə hərəkət qƆladƆlar.

şora çymhyrijətlərində

qƆrƆm mərkəzii ƆçraqomƆnƆn jybiləj sessijəsi

simferopol, 15. 10-ncƆ nojabr kecqurun qƆrƆm mərkəzii ƆçraqomƆnƆn jybiləj sessijəsi acƆldƆ. şu sessijə qƆrƆmnƆn aq quvardƆjalƆlardan boşaqanƆdan bujan ətkən 10 jƆl icidəgi çoçalƆq, şora və mədənii qurulƆş—jəkənini toplajdƆ.

kəlxozlarnƆn ikinci slyti

məskəv, 15. sibir, qazaqƆstan, başqƆrdƆstan, orta volga və oraldaqƆ kəlxozcƆlarnƆn sibir kombajn strojƆda bolqan ikinci slyti rsfsr kəlxozsentrigə və jer işləri komisarligigə təbrik telegramƆnƆ jubardƆ. telegramda, kəlxozlarnƆn kəpi ammanƆ zərbəli syr'ətlər ycyn mobilizatsija qƆldƆlar, muştumzorlarqa qarşƆ qat'ƆƆ kyrəş ətkəzdilər və əz vəsifələrini bytyn bəcərdilər, dijilgən.

kəttə kanlar işlənə başladƆ

məskəv, 15. kerc şəhərinin çənyb tamanƆda kəttə temir kanlarƆ işlənə başladƆ. bu kandaqƆ temir zapasƆ 420 millijon tonnaqa jetədi.

bytyn qƆrƆmda birinci paxta zavudƆ salƆnƆb bitdi.

xabarovsk, 15. xengan rajonida çydə baj syrmə kanƆ tapƆldƆ. şu jerdəgi zapas 150 min tonna hƆsablanadƆ.

kəlxozlar sluta

məskəv, 15. novosibiriskidə 10-ncƆ qojabr kyni ylkədəgi kəlxozlarnƆn slyti bolƆb ətdi. arbitraz komisijasƆnƆn qararƆ bojƆnca musabaqaqa qatnaşqan en jaxşƆ kəlxozlar mukafatlandƆ. orta volqanƆn kəttə gluşitskili rajonƆdaqƆ „sosializm jolƆ“ ismli ərtelgə 10 dana traktor, aftomobil, həmdə bytyn rusijə mərkəzii ƆçraqomƆ, „bqtƆsadƆƆ hajat“ gəziti və qalla ketirişnin bajraqƆ bilən muqafatlandƆ. jənə şu ərtelni, lenin nƆşanƆ bilən mukafatlaş toqrƆsƆda ƆlƆ bmas qozqatƆldƆ. bu ərtel qalla tajjarlaş işidəgi sosƆalizm musabaqasƆnƆ kenəitirib, plannƆ 111 prəsənt bəçərdi, kyzgi xoçalƆq sƆjasƆƆ kampanijalarnƆn həmməsini çydə jaxşƆ ətkəzdi.

qabul sƆnavlarƆ başlandƆ

məskəv, 15. 10-ncƆ nojabr kyni alƆƆ məktəblər ycyn qabul sƆnavlarƆ başlandƆ. rabfaklar, texnikemlar və 7 jƆlƆq məktəblərdə dəstləbki sƆnavlar ətkəzilməkdə. sƆnavlar 10-ncƆ dekəbrgəcə davam qƆlad Ɔ.

xatƆn—qƆzlar ycyn diingə qarşƆ qurslar

vladimir, 15. xatƆn—qƆzlar ycyn bytyn ƆttƆfaq mƆqjasƆda diingə qarşƆ qurslar acƆldƆ. bu qurslar kyrəşcən xudasƆzlarnƆn bytyn ƆttƆfaq şorasƆ tamanƆdan ujuşdƆrƆldƆ. oquvcƆlar icidə əzbək, tyrkmən, tatar, mardva millətlərinin xatƆn—qƆzlarƆdan bar. qursdaqƆ maşqulat myddəti bir jarƆm ajƆlq.

20 min hektər jergə maxorka və təməki ekiladi

məskəv, 15. sssr savda komisərligi qaşƆda bolƆb ətkən kenəş, təməki və maxorka əsdirişnin saddalandƆrƆlqan ysylləri toqrƆsƆdaqƆ dakladnƆ eşitdi. kenəş, maxorkani uzaq rajonlardaqƆ təməki ekməjturqan sovxozlarnƆn 20 min hektər jergə ekişni mymkin dib tapdƆ. şunƆn 15 minigə maxorka və 5 minigə sarƆq təməki ekiladi. bu majdan qojƆdaqƆca bəlinədi: okrajnada 6 min hektər maxorka və 500 hektər sarƆq təməkilər, mərkəzii qara topraq vƆlajatƆda maxorkə 2500 hektər, məskəv vƆlajatƆda maxorkə 500 hektər, qujƆ volqada maxorkə 2 min hektər, orta volqada maxorkə 1500 hektər, qarbƆ vƆlajatda maxorkə 500 hektər, sibirdə maxorkə 2 min hektər, zəkafkəzijədə sarƆq təməki 500 hektər, şƆmalƆ kəfkəzdə sarƆq təməki 4 min hektər, şundan 1 min hektəri „gegənt“ sovxozƆda.

əzəmət kyc kəmbinatƆ

leningrad, 15. „torfprodukt“ trestƆ tvir şəhəri janƆda qƆ orşinski mox batqaqƆlƆqƆda salƆnaçaq əzəmət kyc kambinatƆnƆnƆjƆhasƆnƆ işlən bitirdi, şu lajƆha bojƆnca bu jerdə 420 min kilavat kyckə egə bolqan kəttə iliktr stansasƆ salƆnadƆ. bu stansanƆn kyci dniprostrojnƆ qƆdan 56 min kelavat artƆq.

قاغازلار ئاستىدا كوملگەن مۇھىم بىر مەغرەكە

özbekistan kəsəbələr şorasƆ qəflətdə-məhəllər bolsarəhbərsizlikdə

كوللېكتىق شەرتنامىلەر كەمچىلىكىنى بۇزۇشقا پول قويمايمىز

بۇ يىلغى كوللېكتىق شەرتنامىلەر مەلۇم باسقۇچ كەمچىلىكى غايات ئۇلۇغ ئەھمىيەتكە ئىگىدۇر. بۇ كەمچىلىك ئالدىدا ئىشچىلار سىنىفىمىز سەتاۋەت ـ مالىيە پىلانىنى بەجەرىش يولىدا ئالىب بارۋاتقان كۆرەشلىرىنى ئەسلاندۇرۇش، پىروىلىتارىياتنىڭ شەخسى ئەئمىنات پىرىنسىپىلىرىنى ئىجتىماىى كۆرەش غايىلىرى بىلەن مۇۋاپىقلاشتۇرۇش ۋەزىپىلىرى تۇرادۇ. بۇ يىلغى كوللېكتىق شەرتنامىلەر ئىشچى ـ تەخىمالار ئىشچىلىرى ئىچىدىكى تەرەقىلى قانىمى تەلەبلى مەجبۇرىيەت خەرىجەتلىرى بولمىشى كېرەك.

ۋاھالانكىم مەھەللىردىن ئالىنغان خەبەرلەر مۇھىم سىياسى ۋە ئىقتىسادى ئەھمىيەتكە ئىگە بولغان ئۇنىڭ بىر كەمچىلىكىدە مەھەللىردەكى كەسىپ ئەشكىلاتلىرىنىڭ ھاجىز قالغانلىرىنى كورسەتمەكتە‌دىلەر. ئۇلار بۇ يىلغى كەمچىلىكنىڭ ئاساسى ۋەزىپە ۋە ئوستازۋىكەلەرنى بىلمەسلىك، قوللارىدا ھېچ قانداى دەستۇرلىمەيدىغان ۋە يول ـ يۇرۇقلار بولماغانلىقى ھالدا، ھېچ قانداى ھەرىكەت ئالىب بارا ئالمايدىلار.

ئوزبېكىستان كەسىپلەر شورا‌سىنىڭ ئوزىدە بولغان دەستلەپكى تەجرىبىلەر سوۋېت ھۆكۈمىتىنىڭ مەھەللىلەرغا بىنائەن، بۇ جومھورىيەت تەشكىلاتى ھەم مەھەللىرگە ھېچ قانداى چەتىلى ۋە مۇنتەزەم رەھبەرلىك قىلا ئالمايدۇ.

ئوزبېكىستان كەسىپلەر شورا‌سىنىڭ رەھبەرلىكى شۇنىماداۋ قاتات تۇرۇنى قاغاز رەھبەرلىكىدىن ھىيا‌رات بولىب قالدى.

بۇ كەمچىلىكنىڭ ئاقىبىتى بورىلىش ۋۇجودىگە كېلتىرمەك لازىم. ھەر قانداى بولسا بۇ ياقىن كونلەر ئىچىدە ئوزبېكىستان كەسىلەپەر شوراسى مۇھاماداۋ ئامالارنىڭ لايىقالارنى، بۇ يىلغى شارتنامىلار كەمچىلىكىنىڭ ئىقتىسادى سىياسى ۋە ئىقتىسادى ئوستۇنۇفكەلەرنى، ھەمەلى يول ـ يورۇقلارنى قىستالان رەۋىشتە مەھەللىلەرگە يېتكەزىشكە مەجبۇردىر.

قاتات موكەممەل رەۋىشتە ئىزاح قىلىنىب ھامىاۋى رەۋىشتە ياسالغان ۋە سەتاۋەت ـ مالىيە پىلانىنىڭ كورەش شەئارلارىغا ۋەيالغان شەرتنامىلەر كەمچىلىكىنى ۋە ك. پ. (ب) مەركەزقومىتىنىڭ 8 ئىنچى سېنتەبىر تاريخلى خەتىنامىسىنى ھەمەلگە ئاشۇرۇشقا ئىمكانىيەت بېرەچەك.

ۋاقتىغا ئوغرى بىر ئاى قالدى.

ش. م.

ئەندىجاندا ئىش يوق.

ئەندىجان (ئوز موخبىرىمىزدان). 15 ئاي دىكەپ‌گەچە كوللېكتىف شەرتنامىلەرنى ئىشلەپ ئۆگىلىۋىلىش لازىمدىر. مەھەللى قومىتالار ۋە فابرىك ـ زاۋۇت قومىتالارى كەمچىلىكنىڭ شەرتنامە ياساۋىنى بىلمەيدىلەر. ئوتتۇرىمىز يىللاردا ئوكروگ سايۋز شوىبىلەرى ياسار ئىدى. ھازىر سايۋزلارنىڭ مەركەزى باشقارمالارى جىم ئولۇرادىلار. جومھورىيەت شەرتنامىلەرنىڭ لايىھالارى ھازىرغىچە يوپارىلىغان ئەمەس. عومومەن ئالغاندا ئەندىجان شەھەر كەسىپ شوراسى كوللېكتىق مۇھاماداۋ ئامالار مەھەرەكەسىنى ئالىب پاۋەشى يايىدا ھېچ قانداى يول ـ يورۇقلارغا ئوگە ئەمەس. ئوتتا ئاسىيا كەسىپلەر بىيۇراسى سەنتەبىر ئايىنىڭ ئوتتالاردا ئايرىم مەۋسىم ئوچون كوللېكتىق مۇھاھىدە نامىلەرنىڭ تېكشۈرىلىشىنى ئەكىلىپ قىلىب ئايرىم مەۋسىم (كەۋارتال) ئوچون مۇھاھىدە نامىلەر ھەم ئىش ھاقىلارى يايىدا ئوستانوفكەنىڭ ئىككى كونكەپە يوپارىشقا ۋەھىدە قىلغان ئىدى. بۇ ۋەھىدە 17-ئاي سەنتەبىردە يېرىلكەن ئىدى. ۋاھالانكىم ھازىرغىچا مەركەزدىن ھېچ قانداى كورسەتمىلەر يېرىلمەيدى ئۇرۇنبىدىر. كەسىپلەر شوراسى ئوتتا ئاسىيا كەسىپلەر شوراسىغا مۇراجاەت قىلىب ماتىريالار بىلەن‌بىر‌گەكە ئەۋەتىلىپ قالدى.

ئەندىجان شەھەر كەسىپلەر شوراسى كوللېكتىق مۇھاھىدە نامىلەر ھەم ئىش ھاقىلارنى يايىدا ئوستانوفكەنىڭ ئىككى كونكەپە يوپارىشقا ۋەھىدە قىلغان ئىدى. بۇ ۋەھىدە 17-ئاي سەنتەبىردە يېرىلكەن ئىدى. ۋاھالانكىم ھازىرغىچا مەركەزدىن ھېچ قانداى كورسەتمىلەر يېرىلمەيدى ئۇرۇنبىدىر. كەسىپلەر شوراسى ئوتتا ئاسىيا كەسىپلەر شوراسىغا مۇراجاەت قىلىب ماتىريالار بىلەن‌بىر‌گەكە ئەۋەتىلىپ قالدى.

ش. م.

ئىشكى تەرەقىلى مەجبۇرىيەت

كوللېكتىق شەرتنامىلەر كەمچىلىكىنى ئوتكەزۇشكە كېلىك پىروگرامىلارنىڭ ئامامىسىنىڭ يافىنداقانلىقىدىر.

بىنابەرىن بۇ يەكئى كەمچىلىك سىنىفنىڭ ئەھەمىيەتى توغرىسىدا كېلىك ئىشچىلار ئامىماسى ئوتتاسىدا نوسىنىدىرىشلار ئوتكەزمەك لازىم. بۇ يايدا ئىپسكى كولدوگ ـ وۋرلارنى تېكشىرىب ئۇنىڭ نوقسانلارىنى ئورگەنىش كەتتە فايدالار بېرۋر.

بۇ شەرتنامىلەردە ئايىنىقسا يېرىلى ئەساسى مىللەتلەردىن ئىشكە ئالىب ئولارنىڭ قانداى تايىيارلانا يانغانلىقىنى كورسەتە تۇرغان ماددالارنى تېكشىرمەك لازىم، مەھەللىلەر مۇخاپىزە كومىسسىيەلەرى، باھار نىزاع كومىسسىيەلەرىنىڭ ئىشلەرىنى تاندىقىنى ئوتى ئاستىدا يارانمىش لازىم. ئىشچىلارنىڭ ھۇقۇقىنى مۇداپىئە پىرىنسىپى موسىيالىزىم ساۋاقىدىدا بۇزۇق ئونسورلەرنىڭ، زەھەر كوۋەندە بەشەرەلەرنىڭ، ئىش پاقىماس، پالقاۋ، مەنفەئەتپەرەست كىشىلەرنىڭ ھەمايە قىلىغىشى دېگەن گەپ ئىپەس. ئىشچىلارنىڭ ئىش نورماسىنى تولدۇرۇش، ماشىنىلارنى بوش قويماسلىق، ئىشچى ئەئمىناتى كەبى موھىم ۋەزىپىلەرنىڭ رىيال ئىمكانىيەتلەرىنى ئايدىنلاشتۇرۇ كېرەك بولۇر. ھىنا بەرىن شەرتنامىلايىھەلەرنىنى ھەر بىر ئايزىم تىسىلىقلەرگەھە بېتكەزمەك لازىم.

يەكئى كوللېكتىق شەرتنامىلەر بېش يىللىقنىڭ ئوچىنچى يىلىنى ئىدا قىلىشدا ئىككى تەرەقلى ۋە ئاكلى بىر قىمەتتىر.

ئىشچى تەرەقىلى مەجبۇرىيەت

كوللېكتىق شەرتنامىلەر كەمچىلىكىنى ئوتكەزۇشكە كېلىك پىروگرامىلارنىڭ ئامامىسىنىڭ يافىنداقانلىقىدىر.

بىنابەرىن بۇ يەكئى كەمچىلىكنىڭ ئەھەمىيەتى توغرىسىدا كېلىك ئىشچىلار ئامىماسى ئوتتاسىدا نوسىنىدىرىشلار ئوتكەزمەك لازىم. بۇ يايدا ئىپسكى كولدوگ ـ وۋرلارنى تېكشىرىب ئۇنىڭ نوقسانلارىنى ئورگەنىش كەتتە فايدالار بېرۋر.

بۇ شەرتنامىلەردە ئايىنىقسا يېرىلى ئەساسى مىللەتلەردىن ئىشكە ئالىب ئولارنىڭ قانداى تايىيارلانا يانغانلىقىنى كورسەتە تۇرغان ماددالارنى تېكشىرمەك لازىم، مەھەللىلەر مۇخاپىزە كومىسسىيەلەرى، باھار نىزاع كومىسسىيەلەرىنىڭ ئىشلەرىنى تاندىقىنى ئوتى ئاستىدا يارانمىش لازىم. ئىشچىلارنىڭ ھۇقۇقىنى مۇداپىئە پىرىنسىپى موسىيالىزىم ساۋاقىدىدا بۇزۇق ئونسورلەرنىڭ، زەھەر كوۋەندە بەشەرەلەرنىڭ، ئىش پاقىماس، پالقاۋ، مەنفەئەتپەرەست كىشىلەرنىڭ ھەمايە قىلىغىشى دېگەن گەپ ئىپەس. ئىشچىلارنىڭ ئىش نورماسىنى تولدۇرۇش، ماشىنىلارنى بوش قويماسلىق، ئىشچى ئەئمىناتى كەبى موھىم ۋەزىپىلەرنىڭ رىيال ئىمكانىيەتلەرىنى ئايدىنلاشتۇرۇ كېرەك بولۇر. ھىنا بەرىن شەرتنامىلايىھەلەرنىنى ھەر بىر ئايزىم تىسىلىقلەرگەھە بېتكەزمەك لازىم.

يەكئى كوللېكتىق شەرتنامىلەر بېش يىللىقنىڭ ئوچىنچى يىلىنى ئىدا قىلىشدا ئىككى تەرەقلى ۋە ئاكلى بىر قىمەتتىر.

quturoqan syr'ətlər bilən hyçym tajjarlana jatƆr

hərbii bƆqƆlab şorasƆnƆn a'zasƆ kəmenefninin „kəmsəməlskəjə pƆrovda“ gəzitəsidə „quturqan syr'ətlər bilən hyçym tajjarlanajatƆr“ sərləvhəsi bilən maqalasƆ basƆƆb cƆqdƆ. bunda jazadƆ:

bizlər duşmannƆn kəttə və qattƆq uruşqa tajjarlana jatqanƆnƆ hec bir qƆnalmasdan kərib, bilib turupmƆz. duşman şaşƆş syr'ətlər bilən biznin qarbƆƆ cegərə mizdəgi jerlərdə hyçym tajjarlajjatƆr. baltƆq denizidə (gƆdƆnda), qara denizdə (konstansda) murmanskinin şmalƆƆ rajonƆda deniz bəzələri tyzyməkdə. hava kyclərinin hərəkəti ycyn pƆlansdarmlar tyzyş jolƆda kəttə tajjarlƆqlar kərilməkdə. bundaj tajjarlƆqlar, biznin qarbƆƆ cegərəmizdə—baltƆq denizidə və qara denizninq qarbƆƆ cegərəsidə—Ɔran və avqan tamanlarƆda bara jatƆr. basara kyrfəzini kəspii dinizi—biznin kəfkəz cegərəsinin rajonlarƆ bilən tutaşdƆraturqan kəttə temir jollar şaşƆlƆş rəvişdə tamamlanajatƆr. biznin tyrkestan cegərəmizgə tutaşaturqan rajonlarda həm temir jol qurƆş jolƆda kəttə işlər barajatƆr. mənə bu tajjargarliklər və zərər kynəndələrnin bergən bajanatlarƆ duşmanlarƆmƆznƆn sssr gə hyçymgə tajjarlanƆşda qancalƆq cuqur ketkənliklərini, və sssr mihnətkəşlərinin uruş xavfƆ məs'ələlərində huşjar bolƆşlarƆ və qƆzƆl qoşun səflərini məhkəmləşgə kəttə ƆƆ'tƆbar bərişləri lazƆmlƆqƆnƆ kərsətədi. bu çihətdən, uruş xavfƆqa tegişli bahanƆ bərməjturqan və sosjalƆzƆm qarƆlƆşƆ syr'ətlərini pəsəjtirişni tələb qƆlaturqan on aqmacƆlar, əməldə duşmanlarƆmƆznƆn maqsadlarƆqa qoşƆladƆlar. bunda duşmanlarƆmƆznƆn fajdasƆqa pƆroletarƆjatnƆn huşjarlƆqƆnƆ səndirişgə hərəkət qƆladƆlar.

jaqub

ئوز. ئە شە. جە. نىڭ ھەممە رايون ئىجرائىيە قۇمىتالارىغا ۋە شەھەر شۇرالارىغا

شۇرالارغا سايلاۋ دەستۇرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ھاقىدا ئوز. ئ. ش. ج. مەركەز ئىجرائىيە قۇمىتىنىڭ دېرىكتىۋىدىن مەكتۇبىدىن

شورالارغا سايلاۋ بويىنچا بۇنۇن ئىشلەرنىڭ يازغى ئېكىن ۋاقتىغا چاماماللانمىشى لازىم. شۇ مۇناسىبات بىلەن ئوز. ئ. ش. ج. شۇرالار مەركەزى ئىجرائقومىنى، ئوزمىنىڭ 16-ئىنچى ئوكتابىردا بولغان مەجلىسىدە، ئۆلارنى ئوتكەزۇش ئۆچۈن قۇيىدىغان مۇددەتلەرنى بىلگىلەدى:

ئا) ئۆشۈپقات ـ ھىسابات سايلاۋ ئالدى كومىتىنىڭ 1930 ـ نچى يىلنىڭ دىكەمبىر ئايى ئىچىدە.

ب) رايون ئىجرائقوملارىغا تابىع بولغان قىشلاق ۋە شەھەر شۇرالارنى قايتادان سايلاش 1931 ـ نچى يىلنىڭ يەنۋەر ئايى ئىچىدە.

ۋ) مەركەزى ئىجرائقومغا تابىع بولغان شەھەر شۇرالارى ۋە رايون شۇرالار قۇرۇلتايىنى ئوتكەزۇش 1931 ـ نچى يىل، فېۋرال ئايىنىڭ بىرىنچى يارىمىدا ۋە:

گ) بۇنۇن ئوزبېكىستان شۇرالار قۇرۇلتايى 1931 ـ نچى يىل، فېۋرال ئايىنىڭ 2 ـ نچى يارىمىدا.

كورسەتىلگەن مۇددەتلەر قانچە يولۇپ، چوزۇلىشلارى مېھىبىر مۇمكىن ئەمەس.

ھىسابات، قايتادان سايلاۋ كومىتىنىڭ ئاساسى مەزمۇنى:

16 ـ نچى فىرقا قۇرۇلتايىنىڭ مەھەللە ئەتراپلىشىدىن تورت يىلدا بەجەرىش، پاختا ۋە باشقا تېخنىچەسكى ئېكىنلەر مايدانىنى كېڭەيتىرىش، مەدەنى ئىنقىلاب مەسىلىلەرىنى، مەيدە مىللەتلەر ئوتتاسىدىغى ئىشلەرنى كۆچەيتىرىش يولىدا بولغان قارارلىرىنى بەجەرىش ھەمدە خوجالىق قۇرۇلىشى ۋە خانىمىن ـ قىزلارنى ئازاد قىلىش مەسىلىلەرى بويىنچا سايلاۋ چەكەزى ۋە 3 ـ نچى شۇرالار قۇرۇلتايى قارارلىرىنى بەجەرىش ۋەزىپەلەرى ئالدىغا كېلىك مەسىلىلەر ئىشلەرنى ئىلگىرىلەتكەن ھالدا ئىشلەش ئۈچۈن ئىجرائىيە قۇمىتىنىڭ ئەزالىرى ۋە ئىجرائىيە قۇمىتىنىڭ ئەزالىرىغا بىنائەن، بۇ جومھورىيەت تەشكىلاتى ھەم مەھەللىرگە ھېچ قانداى چەتىلى ۋە مۇنتەزەم رەھبەرلىك قىلا ئالمايدۇ.

ئوزبېكىستان كەسىپلەر شوراسىنىڭ رەھبەرلىكى شۇنىماداۋ قاتات تۇرۇنى قاغاز رەھبەرلىكىدىن ھىيا‌رات بولىب قالدى.

بۇ كەمچىلىكنىڭ ئاقىبىتى بورىلىش ۋۇجودىگە كېلتىرمەك لازىم. ھەر قانداى بولسا بۇ ياقىن كونلەر ئىچىدە ئوزبېكىستان كەسىلەپەر شوراسى مۇھاماداۋ ئامالارنىڭ لايىھالارىنى، بۇ يىلغى شارتنامىلار كەمچىلىكىنىڭ ئىقتىسادى سىياسى ۋە ئىقتىسادى ئوستۇنۇفكەلەرنى، ھەمەلى يول ـ يورۇقلارنى قىستالان رەۋىشتە مەھەللىلەرگە يېتكەزىشكە مەجبۇردىر.

قاتات موكەممەل رەۋىشتە ئىزاح قىلىنىب ھامىاۋى رەۋىشتە ياسالغان ۋە سەتاۋەت ـ مالىيە پىلانىنىڭ كورەش شەئارلارىغا ۋەيالغان شەرتنامىلەر كەمچىلىكىنى ۋە ك. پ. (ب) مەركەزقومىتىنىڭ 8 ئىنچى سېنتەبىر تاريخلى خەتىنامىسىنى ھەمەلگە ئاشۇرۇشقا ئىمكانىيەت بېرەچەك.

ۋاقتىغا ئوغرى بىر ئاى قالدى.

ش. م.

ئەندىجاندا ئىش يوق.

ئەندىجان (ئوز موخبىرىمىزدان). 15 ئاي دىكەپ‌گەچە كوللېكتىق شەرتنامىلەرنى ئىشلەپ ئۆگىلىۋىلىش لازىمدىر. مەھەللى قومىتالار ۋە فابرىك ـ زاۋۇت قومىتالارى كەمچىلىكنىڭ شەرتنامە ياساۋىنى بىلمەيدىلەر. ئوتتۇرىمىز يىللاردا ئوكروگ سايۋز شوىبىلەرى ياسار ئىدى. ھازىر سايۋزلارنىڭ مەركەزى باشقارمالارى جىم ئولۇرادىلار. جومھورىيەت شەرتنامىلەرنىڭ لايىھالارى ھازىرغىچا يوپارىلىغان ئەمەس. عومومەن ئالغاندا ئەندىجان شەھەر كەسىپ شوراسى كوللېكتىق مۇھاماداۋ ئامالار مەھەرەكەسىنى ئالىب پاۋەشى يايىدا ھېچ قانداى يول ـ يورۇقلارغا ئوگە ئەمەس. ئوتتا ئاسىيا كەسىپلەر بىيۇراسى سەنتەبىر ئايىنىڭ ئوتتالاردا ئايرىم مەۋسىم ئوچون كوللېكتىق مۇھاھىدە نامىلەرنىڭ تېكشۈرىلىشىنى ئەكىلىپ قىلىب ئايرىم مەۋسىم (كەۋارتال) ئوچون مۇھاھىدە نامىلەر ھەم ئىش ھاقىلارى يايىدا ئوستانوفكەنىڭ ئىككى كونكەپە يوپارىشقا ۋەھىدە قىلغان ئىدى. بۇ ۋەھىدە 17 ـ ئاي سەنتەبىردە يېرىلكەن ئىدى. ۋاھالانكىم ھازىرغىچا مەركەزدىن ھېچ قانداى كورسەتمىلەر يېرىلمەيدى ئۇرۇنبىدىر. كەسىپلەر شوراسى ئوتتا ئاسىيا كەسىپلەر شوراسىغا مۇراجاەت قىلىب ماتىريالار بىلەن‌بىر‌گەكە ئەۋەتىلىپ قالدى.

ش. م.

ئوز. ئە شە. جە. نىڭ ھەممە رايون ئىجرائىيە قۇمىتىنىڭ ۋە شەھەر شۇرالارىغا

شۇرالارغا سايلاۋ دەستۇرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ھاقىدا ئوز. ئ. ش. ج. مەركەز ئىجرائقومىنىڭ دېرىكتىۋىدىن مەكتۇبىدىن

شۇرالارغا سايلاۋ بويىنچا بۇنۇن ئىشلەرنىڭ يازغى ئېكىن ۋاقتىغا چاماماللانمىشى لازىم. شۇ مۇناسىبات بىلەن ئوز. ئ. ش. ج. شۇرالار مەركەزى ئىجرائقومى، ئوزمىنىڭ 16 ـ ئىنچى ئوكتابىردا بولغان مەجلىسىدە، ئۆلارنى ئوتكەزۇش ئۆچۈن قۇيىدىغان مۇددەتلەرنى بىلگىلەدى:

ئا) ئۆشۈپقات

بۇتۇن دۇنيا پرولىتارلارى، بىرلەشكىنز!

ئوزبيكستان مەركەزى سايلاۋ كومىسسيەسىنىڭ رەسمى نەشرى

ئوزبيكستان ئ. ش. ج. دە شۇرالارنى قايتادان سايلاو توغرىسىدا دەستۇر بلعەمەل

1 نچى بولىم

سايلاۋ كومىسسيەلەرى توغرىسىدا

1. ئوزبيكستان ئ. ش. ج. دا. ئىزىمىدە سايلاۋ كەمپەنىيەسىكە ھۇقۇقى بولماشچىلىق ئۈچۈن، ئوز. ئ. ش. ج. شورالار مەركەزى ئىجرائىيە قومىتەتىنىڭ پرىزىدىيومى قاشىدا ئوز. ئ. ش. ج. مەركەزى سايلاۋ كومىسسيەسى توزىلدى، بو كومىسسيەنىڭ رەئىسى و ئەزالارى ئوز. ئ. ش. ج. شورالار مەركەزى ئىجرائىيە قومىتاسىنىڭ پرىزىدىيومى تامانىدان بەلگىلەنىپ ئايرىم رەۋىشتە تەسدىق قىلىنادى.

2. ئوز. ئ. ش. ج. مەركەزى سايلاۋ كومىسسيەسى:

ئا) سايلاۋ كەمپەنىيەسىكە تايىارلانىش و ئونى ئونكەزىش ئىشلەرى ئۈستىدىن ھۇقۇقى نەزارەت قىلادى.

ب) رايون، شەھەر و قىشلاق سايلاۋ كومىسسيەلەرى ئىشلەرىگە يولباشچىلىق قىلادى؛

ۋ) رايون سايلاۋ كومىسسيەلەرى و توغرىدان - توغرى ئوز. ئ. ش. ج. شورالار مەركەزى ئىجرائۇمىغا تابىع بولغان شەھەر سايلاۋ كومىسسيەلەرى تامانىدان ئ. ش. ج. ئىنتىخاتقا و ئوز. ئ. ش. ج. ئىلك سايلاۋ قانۇنلارىغا خىلاپ چىقارلغان قارارلارنى بىكار قىلىش ئۈچۈن تەقدىم قىلادى؛

گ) ئوز. ئ. ش. ج. سايلاۋ قانۇنلارىنى تاتبىق قىلىش يوبىنچا ھۆكۈمەت ئىدارالارى و خالق ئۈچۈن مەجبۇرى بولغان ئىزاھلار بېرەدى.

د) ئوز. ئ. ش. ج. مەركەزى سايلاۋ كومىسسيەسىگە، سايلاۋ كەمپەنلەمىسىگە ھۇقۇمى يولباشچىلىق قىلمىشدان باشقا، يەنە، ھەممە قۇيى سايلاۋ كومىسسيەلەرىنىڭ ھەرەكەتلەرى نوغرىسىدا ئىكىلەنلەرنى كورش وەزىپەسى يوكلەنەدى.

ئىپسلەتمە: مەركەزى سايلاۋ كومىسسيەسىنىڭ قارارى، ئونىڭ پراناكولارى ئوز. ئ. ش. ج. شورالار مەركەزى ئىجرائىيە قومىتەتسىنىڭ پرىزىدىيومى تامانىدان تەسدىق قىلىنغاندان كەيىن كۈچكە كىرەدى.

3. مەھەللەردە سايلاۋ كومىسسيەسىگە يولباشچىلىق قىلمىش ئۈچۈن رايون ئىجرائىيە قومىتالارى، شەھەر و قىشلاق شورالارى قاشىدا، رايون شورالارى بولغان شەھەرلەردە ئىسە، شەھەرلەرنىڭ رايون شۇرالارى ئالدىدا تېكشىلى سايلاۋ كومىسسيەلەرى تۈزىلەدى، بو سايلاۋ كومىسسيەلەرىنىڭ رەئىسلەرى يوقارىدا تورغان ئىجرائىيە قومىتالارى ياكى تېكشىلى شەھەر شورالارى تامانىدان بىلگىلەنىپ تەسدىق قىلىنادى. كومىسسيە ئاغزالارى ئىسە تېكشىلى ئىجرائىيە قومىتالارى ياكى شەھەر شورالارى تامانىدان تەسدىق قىلىنادى. شۇ بىلەن بىرگە:

ئا) رايون سايلاۋ كومىسسيەلەرى قۇيىداغى 15 كىشىدىن عىبارەت بولسۇن رايون ئىجرائىيە قومىتالارى تامانىدان تۈزىلەدى: رەئىس، تېكشىلى ئىجرائىيە قومىتالاردىن ئىكى وەكىل، كەسەبە سايوزى، كامسامول تەشكىلاتى، ئىشچى - دېھقان خاتىن - قىزلارنىڭ رايون وەكىللەر يىغىلشىدان سايلانا تورغان ئىشچى - خاتىن - قىزلار وەكىلى؛

ئىپسلەتمە: 1. ئايرىم شەھەرلەردە، ئوز. ئ. ش. ج. شورالار مەركەز ئىجرائىيە قومىتاسى پرىزىدىيومىنىڭ رۇخسەتى بىلەن، بىرىك زاۋۇد، فابرىك و كارخانالاردا ئايرىم يىغىلمىچى سايلاۋ كومىسسيەلەرى تۈزلىسە مۇمكىن.

2. سايلاۋ كومىسسيەلەرى ساستاۋىدا، ئولارنىڭ قارارلارى بىلەن خام ئوھە چايداغى فابرىك - زاۋۇد قومىتەلەرى، فابرىك و زاۋۇدلاردىغى ئىشلەپ چىقارش ئىشچىلەرى ئىچىدىن بولغان وەكىللەر و خام دەققانلار، دېھقان خاتىنلىرلار، كولخوز ۋەكىللەر مەسلىھەت ئاۋازى بىلەن كىرگۈزىلسە مۇمكىن.

ى) سايلاۋ كومىسسيەلەرنىڭ ھوقوق و وەزىپىلىرىگە قويىداغىلار كىرەدى:

1. تېكشىلى دائىرىدە سايلاۋلارنىڭ قانۇنغا مۇۋافىق و ئوز ۋاقتىدا ئونكەزىلىشى ئۈستىدىن نەزارات قىلمىش؛

2. قۇيى سايلاۋ كومىسسيەلەرى ئىشلەرىگە ھەمدە ئولارنىڭ سايلاۋ وەكىللەرىگە رەھبەرلىك قىلمىش؛

3. سايلاۋلارنىڭ بارىشى توغرىسىدا ئاخبارات ئالىدى و ئىدو مەسئىلە بويىنچا قولدا بولغان ماتىريالىلارنى تېكشىلى ئىجرائىيە قومىتاسىغا، شەھەر شورالارى ھەمدە يوقارى سايلاۋ كومىسسيەسىگە تاپشۇرىش؛

4. قۇيى سايلاۋ كومىسسيەلەرنىڭ نارازىلىقى و ئونىڭ ئايرىم ئەھزالارىنىڭ چىقارىلىشى ھەمدە ئولارنىڭ قارارلارىنى بىكار قىلمىش توغرىسىدا تېكشىلى ئىجرائىيە قومىتالارىغا و شەھەر شورالارىغا بىلدۈرۈش؛

5. قۇيى سايلاۋ كومىسسيەلەرىدىن، ئولار تامانىدان بەجەرىلگەن ئىشلار توغرىسىدا ھىسابات تەلەب قىلمىش؛

6. سايلاۋ يىغىنلارى چاقىرىش؛

7. سايلاۋ يىغىنلاردا ۋەئىسلىك قىلمىش ئۈچۈن وەكىللەر بېلگىلەش؛

8. قۇيى سايلاۋ كومىسسيەلەرنىڭ ھەرەكەتلەرى ئۈستىدىن يولغان بىمۇۋافىقىت، ھەرىزە و شىكايەتلەرنى كورىش؛

9. ئوز. ئ. ش. ج. شورالار مەركەزى ئىجرائىيە قومىتاسىنىڭ قارارى بىلەن لازىم تاپىلغان جايدا سايلاۋ چىلار رويخەتىنى تۈزىش؛

10. سايلاۋغا چاقىرۇق قاغازلارى تارقاتىش؛

11. سايلاۋ ھوقوقىدان مەھرۇم ئېتىلگەن كىشىلەرنىڭ رويخەتىنى تۈزىش، كورىب چىقىش، ئولارنى تېكشۈرۈش و ئەھلان قىلمىش؛

12. سايلاۋ ۋاقتىدا سايلاۋچىلارنى مەئمورى تامانىدان سىقىشقا يول قويولماسلىقى ئۈستىدىن نەزارەت قىلمىش؛

13. ئ. ش. ج. ئىنتىخاتقا و ئوز. ئ. ش. ج. ئاساسى قانۇنىنى ھەمدە شۇ دەستۇرلەرنىڭ قاعىدىلەرىنى بۇزۇش سەۋەبلى سايلاۋلارنى خام تولا رەۋىشتە و خام ئايرىم وەكىللەرنى تاسدىق قىلماسلىق توغرىسىدا تېكشىلى ئىجرائىيە قومىتالارىغا، شەھەر شورالارىغا وە يوقارى ئۈرغان سايلاۋ كومىسسيەلەرىگە تاقىدىمات تاپشۇرش.

ى) سايلاۋ كەمپەنىيەسى تامام بولغاندىن كەيىن، سايلاۋ كومىسسيەلەرى تەرەپتىن تەقدىم قىلىنغان ھەممە ھۇجاتلارنى ساقلاش ئۈچۈن ئوز. ئ. ش. ج. شورالار مەركەزى ئىجرائىيە قومىتاسىغا تاپشۇرۇش.

ك) سايلاۋ كەمپەنىيەسى تامام بولغاندىن كەيىن، سايلاۋ كومىسسيەلەرىگە تاقىدىمات تاپشۇرش.

ل) سايلاۋ كومىسسيەلەرى ئوز ئىشلەردە تېكشىلى ئىجرائىيە قومىتاسىنىڭ قارارلارى بىلەن تارقاتىلادىلار؛

ز) سايلاۋ كومىسسيەلەرى ئوز ئىشلەردە تېكشىلى ئىجرائىيە قومىتاسىنىڭ قارارلارى بىلەن تارقاتىلادىلار؛

ئى) سايلاۋ كومىسسيەلەرىنىڭ ئەزالارى ئوز ئىشلەرى ئۈچۈن ئەھلامدە ھەق ئالمايدىلار.

2نچى بولىم

سايلاۋچىلار و سايلاۋ ھوقوقىدان مەھرۇم ئېتىلگەن كىشىلەر تېۋەرەگنى بىلگىلەش

ئا. سايلاۋ ھوقوقىغا ئىگە بولغان كىشىلەر توغرىسىدا

4. ئىجتىماعى شورا جۇمھۇرىيەتلەرى ئىتتىفاقىدىكى ئوز. ئ. ش. ج. دائىراسىدا تورانۇرغان بارچا گراژدانلارى ئوز تائىفىلەرىگە و باشقالارغا قاراماسدان، سايلاۋ كۈنىگەچە 18 ياشقا تولغان بولسالار و ئونىڭدىك ئوز. ئ. ش. ج. ئەساسى قانۇنىنىڭ 92نچى ماددىسىدا كورسەتىلگەن كىشىلەر بارچىسى شورالارغا ھەمدە شورا قۇرۇلتايلارىغا سايلاش ۋەئوزلەرى سايلانىش ھۇقوقىدان فايدالاتادىلار. ئاينىقسا، قويىدا كورسەتىلگەن كىشىلەر سايلاۋ ھۇقوقىدان فايدالاتادىلار:

ئا) دەۋلەت، جەماعات، كەسەبە و خۇسوسى مۇئەسسەسە، كارخانە و ئەشكىلاتلارداغى ئىشچى، خىزمەتچىلەردىن خام ئىشلەپ بولغانلارى و خام واقتىنچا ئىنسز تورغانلارى ھەمدە ئوى ئىشىدەگى خاتىن - قىزلار؛

ئىپسلەتمە: شۇ كىشىلەرنىڭ كەسەبە سايوزىدا ئاغزا بولۇغانلىغى ئولارنىڭ سايلاۋ ھۇقوقىدان مەھرۇم قىلىنماغان بولمىشى شەرت:

ئىپسلەتمە: يېرلەرى كىپسلىگەن كوندە مەھەللەتسىز بولمىسا ئاتالغان خوجالىق كىشىلەرى سايلاۋ ھوقوقىدان فايدالانمايدىلار و ئولار شۇ ھوقوقلارغا رايون ئىجرائۇملارى و شەھەر شورالارى نىك (توغرىدان - توغرى ئوز ئ. ش. ج. مەركەزى ئىجرائۇمىغا تابىع بولغانلار) قارارلارى بىلەن شو دەستورلەمەلىنىڭ 21نچى ماددەسى تەرتىبىدە عومومى ئاساسلارغا بىنائەن ھوقوقىغا كىرگۈزىلسەلەر مومكىن.

ۋ) تىجتىماعى سغورتە (ئىستراخاۋانىمە) تەرىپىدىن نورغان كىشىلەر، جىمان و ئوز ئارا ئۈرۈش مەيىلەرى ھەم مەھەللە مەيىلەرى:

گ) ئوى خوجالىغى بىلەن شۇغۇللانۇچى كىشىلەر و سايلاۋ ھۇقوقىغا ئىگە بولغان كىشىلەر تەرىپىدىن ئىشلەنگەن ئۈزمەكەن و ئوز خوجالىغىدا بىر نەفەر دائىمى ئىشچىدىن ئاشماغان يالالانما مەھەللە قوللانا تورغان ئىشچىلەر ھەمدە فابرىك و زاۋۇد ئىشچىلەرىنىڭ ئاھىلە ئەزالارى:

ز) ئوزلەرىنىڭ ئىشلەپ ناپقان مەھسۇلاتىنى بازارغا چىقارىپ ساتقان دېھقانلار، چارۋادارلار و بالىقچىلار؛

ئى) ھىمارەتدىن كېلىكەن دەرامەدى، دەرامەد سالىغى سالغىنايىتورغان مايلاغدان ئاشمايىتورغان تورلار جاى بىنالارىنىڭ ئىگىلەرى؛

ك) ماشىنايىلەن ئىشلەمەيتورغان ۋە يالالانما مەھەللە قوللانمايتورغان مەر خىل كارخانالار (مای جۇزاۋ، ئايجۇزاۋ، يوك نازالاۋچى، ھەر تاشلى تېگىرمەن و باشقالار) نىك ئىگىلەرى: لېكىن ئولارنىڭ ئوز ئىشلەرى باشقالارغا ئۈيكە تاپشۇرۇش يولى بىلەن ئەترافداغى خەلق كۆچىدىن فايدالانماۋى و مەزكور كارخانالارنى ئىجارە كە بىرمەسلىكى شەرت؛

ل) ئىشچى يالالاماسدان خوجالىغىنى مەھەللەت يولىدا ئالىب بارا تورغان ھەمدە ئىشلەپ چىقارش شەرائىتىغا قاراپ بىر نەفەر يالالانغان ئىشچى كۆچىدىن فايدالاتانورغان ياكى ئوز خوجالىغىنى ئىكى نەفەر شاگىردلار مەھەللەتى يارداملى بىلەن ئالىب باراتورغان كوستەرلەر ھەمدە مەيدە ھۇنەرمەندلەر.

ئىپسلەتمە: شو بەندىدە كورسەتىلگەن كوستەرلەر ھەمدە مەيدە ھۇنەرمەندلەر، ئەقەت ئوزلارى ئىشلەپ چىقارغان ئەشىيالارنى بازارغا چىقارىپ ساتقان واقىتلاردىلا ھەم، سايلاۋ ھۇقوقىدان مەھرۇم قىلىنمايدىلار.

م) ئوز واقتىدا موبىلزاتسىيەپولى بىلەن ئاقلار قوشونى سەفىگە ئالىنغان ئىشچىلەر، مەھەللەتكەش دېھقانلار و ئاتلى قازاقلار، خىزمەتچىلەر، كۆشەرلەر و مەيدە ھۇنەرمەندلەر.

ن) سابق ئەفسەر، ئەمەلدارلار و ئاقلار قوشونىداغىلاردان ھەمدە باسماچى شەيكەلەرى باشلىقلارىدىن، كىيىندىن ئىشچى - دېھقان قىزىل قوشونى سەفىگە بولمىپ شۇرالار ھۆكۈمەتىنى قۇرال بىلەن مۇدافىئە ئېتىشدە ئەسكەل قاتناشقانلارى ھەمدە خازىرغى چاقدا ئىشچى - دېھقان قوشۇندىدا ھەقىقى ھەربى خىزمەتدە بولغانلارى.

ئىپسلەتمە: بىرىنچى ھالدا ھەممە خوجالىغىنىڭ ئاساسى ئەلامەتى بولمىسا شو دەستورلەمەلىنىڭ 6نچى ماددىسىدا ئېيتىلغان ئەھۋال ھەممە مەن بەندلەردىكى مۇۋافىق بولالىنا مەھەللەتنىڭ يارداملىق ھاراكتىرى و مەزكور خوجالىقنىڭ خازىر بولغان ئەھۋالىنىڭ كۆندىلىك ئىشىدە ئەلبەتتە ئىشتىراك قىلىشلارى سالىنالادى.

د) دېھقانچىلىق و چارۋاچىلىق خوجالىغى بىلەن بىر قاتاردا ماشىنا بىلەن ئىشلەيتورغان، دائىمى ياكى مەۋسۇمى واقتىدا يالالانما مەھەللەت قوللانمايتورغان ساناقات كارخانىلەر، ۋە كەسىب ئىش خانىلەرى (تېگرەمەن، قايچىۋاز و باشقالار) بولغان دېھقانلار ھەمدە چارۋادارلار؛

ى) ئوز قوللاردا بولغان ماشىنا كۆچى بىلەن ئىشلەيتورغان ئاغىرا تەشلاق خوجالىق ماشىنالارىنى ئىچىدە، رەگە بىرىپ تورا تورغان كىشىلەر؛ يالى ئۈشلايتورغان كەتتە كەمە، نايمقلارنى ئىچەرەگە بىرىپ فايدالانا تورغان كىشىلەر، ياكى ئەترافداغى خەلققە فايدالانىش ئۈچۈن ئىش خايۋانى، قىشلاق خوجالىق ماشىنالارىنى ۋە باشقالارنى بىرىپ ئولار كۆچىدىن فايدالانۇچىلار، ياخود ئاغىر شەرتلەر بىلەن خەلققە قارز (مال يا كى پول) بېرۈچىلەر (سوتخورلار)؛

ز) رايون سالق كومىسسيەسى تامانىدان، ئالوچىلار ئۈچۈن ئاغىر شەرت دىپ تاپلغان يىر ئىچەرەگە بىرۈچىلار؛

ز) ساۋدا و سەناەت پولىدا فايدالاش مەقسەدى بىلەن ۋە باغ، تاكزار و باشقالارنى ئىچەرەگە بىرۈچى كىشىلەر:

ئىپسلەتمە: باغ، تاكزار و باشقالارنىڭ ئىچەرەچىلەرگە يەككە تەرتىبدە بولمىشكەن تەشلاق خولق سالىغى سالىش ھەزىمەتى بولىپ تالىلمايتورغان مىقدار و شەرتلەردە ئىچەرەگە بىرىش، ئىچەرەچىلەرنى سايلاۋ ھوقوقىدان ماخروم ئېتىش ئەلامەتى بولمىپ ھىسالانالمايدى.

ئى) كارخانە ياكى ئورار جاى ئۈچۈن ئۈسكۈنىلەنگەن ئايرىم ھىمارەتلەرنى ئىچەرەگە بىرىپ ئۈزا تورغان كىشىلەر بەشەرتنى تېكشىلى خوجالىق ھىمارانىنى ئىچەرەگە بىرىشدىن كىلكەن دەرامەد مىقدارىغا تاراب، يەككە تەرتىبدە بولمىشكەن تەشلاق خوجالىق سالىغى سالىنا تورغان خوجالىقلار كەتىگورىيەسىگە كىرسە:

ك) قائىدا بولسا بىرەر كىشىنى ئۈيگە بىرىش ياكى كارخانىنى ئىچەرەگە بىرىش ياخود ئوزى ئىچەرەگە ئالىپ ئىچەرەچىگە ئونكەزىش بولى بىلەن خالىغىنى ئىكىسىلاتانسىيە قىلا تورغان سەناەت تىپىدەگى كارخانە ئىگىلەرى و ئىچەرەچىلەر؛

ل) خوسوسى ساۋداگەرلەر، تالىب سانارلار و تىجارەت واسىتەچىلەرى (دەللاللار)؛

م) فابرىك - زاۋۇد تىپىدەگى كارخانە ئىچەرەچىلەرى و ئىگىلەرى؛

ن) ئاقلار قوشونىنىڭ سابق ئەفسەرلەرى و ئەمەلدارلارى ھەمدە ھەكسىل ئىقىلابچىلار و باسماچى توەدەلەرنىڭ باشلىقلارى:

ئو) ئىگىلەرىگە رەسمىيە، بوغارا و خىيوا خانلارى خاناداناڭلارىغا مەنسۇب كىشىلەر، سابق پەلىيە، ئەلا ھىيۋانلارىم، كورىپوسى و ئەھەرۋەكەلەردە خىزمەت ئىتكەنلەر و، ئولار.

ئەگىتىلەرى خان - چار، ئەمىر و خان ئۇكومەتلەرى و خام ئەكسىل ئىقىلابچى ھۆكۈمەتلەر واقتىدا پەلىيە زاندارم، ئەھرەنكە و جازا ئىدارەلەرى ئىشلەرىگە توغرىدان - توغرى ياكى چىتىدىن يولباشچىلىق قىلغان كىشىلەر، چۇنانچى: سابق مىنىستىر (وەزىر)لەر، مىنىستىر مومالىلارى، دىپارتامىنت، مىنىسترلىكلەر دىرىكتورلارى، گىنىرال گوبىرناتورلار، خەربى و گرازدانلق گوبىرناتورلارى و عالى باشلىقلار (قوماندە مۇخافىز واقتىدا)، گوبىرناتورلار موماۋنلارى، سابق بوخارا و خىيوە ھۆكۈمەتلەرىنىڭ ئۈلارغا بەرابەر وەزىر ھەمدە ئەمەلدارلارى، چۇنانچى: دەھە باشى، ئوزابىشى، تورەباشى، جۇۋاچى قاراۋل بېگى، دادخاھ، مىرابخور، نوقسابا، بېگى بېگى ئىمىناق، بېگى پەرەۋانچى، دىۋان بېگى، قوشبېگى، ئا. تالق، ئاغالق، ئىشك ئاغاسى، قازى كالان، قوشبېگى پايان، مىرابان، رەئىس كالان، مىرشەب، زاكاتچى، نودابچى، قازى قورغان بېگى، خەكىم، خەزىنەچى، يوز باشچى، سەركەردە توپچى باشى، لەشكەرباشى، جەللاد، زندان بان، ئەملاكدار، كوللى توشبېگى، ئەرك دارابازاباشى، ياساول باشى، قارى باشى، ئەمىر تامانىدان ئەمىنلەنگەن ئاقساقاللار (خالق تامانىدان سايلانغان ئاقساقاللار ئەمەس) سايلاۋ ھۇقوقىدان ئاھروم قىلىنمايدىلار).

مال باشى، خانلار، ئونىڭ ئائىلە و سارای ئەمەلدارلارى، بېگى خاجىلار، خانلىقنى ئىدارە قىلمىشدا بىۋاسىتە قاتناشقان وەزىر مۇختارلار، ئولارنىڭ ئائىلە ئەمەلدارلارى، مىرشەب، خان مەھرەملەرى، ۋاسسالار، مەھرەباەر، كاتتە ئاۋىقلارنىڭ خان و ئەمىر تامانىدان قوۋۇلغان مىراىلارى، خىيوا خانلىقىنىڭ مۇتەۋەللىلارى، ئەلا سنايلار، مەدرەسە مۇتەۋەللىلارى، چار ھۆكۈمەتىنىڭ گوبىرنا و ئۈمەن دەرەن باشلىقلارى، ئەلاھىدە وەزىپىلەرنى باشقا را تورغان ئەمەلدارلار، جىنائى سود مەھكەمىلەرىنىڭ رەئىسلەرى و ئەزالارى، سودىپالانالارىنىڭ پراكوررورلارى و پراكوررور موماۋنلارى، خەربى سودلارنىڭ رەئىسلەرى، ئەزالارى، پراكوررورلارى وەپراكوررور موماۋنلارى، ئەلاھىدە مۇھىم ئىشلەرنى نىكشىرە تورغان تىرگەۋچىلار، ئەكسىل ئىنقىلابچى ھۆكۈمەتلەر دائىرەسىدە ھەرەكەت قىلغان تىرگەۋ كومىسسيەلەرىنىڭ رەئىس و ئەزالارى، ۋىلايەت و گوبىرنە باشقارمالارىنىڭ ئەزالارى، زىيمسكى، دېھقان و ئۈمەن باشلىقلارى، خەكىم، خەزىنەچى، يوز باشچى، سەركەردە توپچى باشى، لەشكەرباشى، جەللاد، زندان بان، ئەملاكدار، كوللى توشبېگى، ئەرك دارابازاباشى، ياساول باشى، قارى باشى، ئەمىر تامانىدان ئەمىنلەنگەن ئاقساقاللار (خالق تامانىدان سايلانغان ئاقساقاللار ئەمەس) سايلاۋ ھۇقوقىدان ئاھروم قىلىنمايدىلار).

مال باشى، خانلار، ئونىڭ ئائىلە و سارای ئەمەلدارلارى، بېگى خاجىلار، خانلىقنى ئىدارە قىلمىشدا بىۋاسىتە قاتناشقان وەزىر مۇختارلار، ئون

ئوزبیکستان ئ. ش. ج. ده شورالارنی قایتادان سایلاو توغرسیدا دەستۇر بلعەمەل

(باشی 3 نچی بیتده)

گەشىلەر كۆچمەدەن فايدالانمايتورغان دىهقانلار سايلاۋ حۇقوقىغا ئىگە بولا- دىلار.

سايلاۋ كومىسسيەلەرى ئوز. ئ. ش. ج. تۆپراغىدا ياشاغان چىت ئەل گرازدانلاردان خزمەتچىلەر كەتەكورىيەسىدەن بولغانلارغا ھەم سايلاۋ حۇقۇقى بېره ئالادىلار، بەھەرتى شو گرازدانلار توغرىسىدا ئولار- نىك شورا حۆكۆمەتىگە نسبەتەن ئولا ئىشانچلىق ھەمدە ياخشى مۇنا- سەبەتدە بولغانلارى حەقىدە يېتەر- لىك ئەساسلار بولسا.

10. چىت ئەللەرنىك ئوز. ئ. ش. ج. تۆپراغىدا ياشاۋچى وە مىد- ەنىسز پاداۋچىلار كەتەكورىيەسىگە قاراشلى بولىب ئوز. ئ. ش. ج. قا- نون ئاساسى ھەمدە شو دەستورلەر- ملكە مۇوافىق سايلاۋ حۇقۇقىدان فايدالانماغان گرازدانلارى حۇقۇقسىز- لار رويخەتىگە كەمرگىزىلەيدىلەر.

11. سايلاۋ حۇقۇقىدان مەحرۇم ئېتىلگەنلەرنىك رويخەتى ئەلبەتتە ھۆججەتلى ئاساسلارغا بىنائەن تو- زىلەدى.

12. سايلاۋ حۇقۇقىدان مەحرۇم ئېتىلگەن گرازدانلارنىك ئەسدىق ئېتىلگەن رويخەتىدەن شو رويخەتگە ئاتوغرى كەرگىزىلگەن گرازدانلارنى چىقارىش ئىشى شو رويخەتلەرنى ئەسدىق قىلغان ئىمزالەر (رايون ئېجرائىيە قومىتالارى، بەھەر وە رايون شورالارى) ئامانىدان ھەمدە ئوز. ئ. ش. ج. مەركەزى سايلاۋ كومىسسيەسى ئامانىدان بەجەرىلەدى.

13. سايلاۋ حۇقۇقىدان مەحرۇم ئېتىلگەنلەر رويخەتىگە كەرگىزىلگەن گەشىلەر شو توغرىدا قارار ئوستۇر- مەن ئوقىيو دەستورلەمەلەنىك 14- 18 نچى ماددەلەرى تەرتىبىدە شە- كايەت بېره ئالادىلار.

14. شىكايەتلەر، رويخەتنى ئوز- گەن سايلاۋ كومىسسيەلەرىگە بېرە- لەدى.

15. سايلاۋ كومىسسيەسى شىكا- يەتنى ئالغاندان كېيىن 3 كونىلىك مودداەت ئىچىدە ئوئى ئوز ئىكرى بىلەن بولمىكدە رايون ئېجرائىيە قومە- تاسىغا وە تېگىشىنچە شەھەر ياكى رايون شوراسىغا يوپارشغا مەجبوردر. ئىشلاق سايلاۋ كومىسسيەلەرى ئوزلە- رىگە كېلگەن شىكايەتلەرنى رايون سايلاۋ كومىسسيەلەرى ئاۋقالى رايون ئېجرائىيە قومىتاسىغا يوپارا- دىلار.

16. رايون ئېجرائىيە قومىتاسىغا، رايون سايلاۋ كومىسسيەسىگە وە ھەر سايلاۋ كومىسسيەسىگە كېلگەن شىكايەتلەر، ئولار ئامانىدان 3 كون- لىك مودداەت ئىچىدە كورىلىب، ئولارنىك ئىكرلەرى بىلەن بولمىكدە رايون ئېجرائىيە قومىتاسىغا ياكى تېگىشىنچە شەھەر شوراسىغا يوپار- لادى. رايون ئېجرائىيە قومىتالارىنى ياخود شەھەر شورالارنىك پرېزىدى- يومى شىكايەتنى ئوچ كونلىك مود- ەت ئىچىدە كورىب چىقىب ئوز قا- رارىنى شىكايەتچىگە تېگىشلى سايلاۋ كومىسسيەسى ئاۋقالى بىلدىرەدى.

17. رايون ئېجرائىيە قومىتالارى، شەھەر شورالارى ئامانىدان حۇقۇقسىز- لار رويخەتىگە ئاتوغرى كەرگىزىل- گەنلىك توغرىسىدا گرازدانلار ئامان- لىدان بېرىلگەن شىكايەتلەرنى قوبە- لىغىچا ئاپشىرىلادىر:

رايون ئېجراقوملارىغا تابىع بولـ- غان شەھەر شورالارى قارارى ئوستۇ- رەن بولسا- رايون ئېجرائىيە قومىتا- لارىغا، رايون ئېجراقوملارى وە مۇ- ئەققەل مەئمورى، خوجالىق واحىدىغا ئاجرانىلغان شەھەر شورالارنىك قارا- رى ئوستىدەن بولسا، مەركەزى سايلاۋ كومىسسيەسىگە، مەركەزى سايلاۋ كومىسسيەسى ئوزىگە كېلگەن شىكايەتنى 7 كونلىك مودداەت ئى- چىدە كورىب ئوز قارارىنى شىكا- يەتچىگە بىلدىرەدى.

18. سايلاۋ ئىشلەرى توغرىسى- دا حۆكۆمەت مۇئەسسەسەلەرىگە وە خزمەت كەشىلەرگە مۇراجەەت ق- لىش ھەمدە ئوئىدە مۇئەسسەسە وە كەشىلەر ئامانىدان سايلاۋ ئىشلەرى ھەقىدە بېرىلەتورغان ھۆججەت وە ئىسپرافكەلەر پۇل يىغىلارىدان ئازاد ئېتىلىدىلەر.

19. سايلاۋ حۇقۇقىدان ئاتوغرى مەحرۇم ئېتىلگەنلىك توغرىسىدا حۆكۆمەتنىك يوقارى ئىدارەسىغا شە- كايەت بېرگەن كەشىلەرگە نسبەـ- تەن ئولارنىك شىكايەتلەرى كورىلىب قەتعى ھەل بولغۇچا، شورالاردا ئىش- ئىمراك قىلىش حۇقۇقىنى چېكەرولەد- مەن ياشقا بولغان حۇقۇقلارىغا چېك قويىش چارالارى كورىلمەيدى.

20. سايلاۋچىلارغا ئوز سايلاۋ حۇقۇقلارىنى يوزەگە چىقارىشلارىغا توسقۇنلىق قىلاتورغان كەشىلەر ئوز. ئ. ش. ج. جەزا ئۇزۇگىنىك 17- چى ماددەسى بويىنچا جىنائى مەس- ئولىيەتكە تارتىلادىلار.

4نچى بولم.

سايلاۋ حۇقۇقلارىنى تېكشىرىش تەرتىبى توغرىسىدا

21. ئېكسپلوتاتورلار سىنىفىنىك(پا- يىشچىنك، بورژوازىيا، دينى مەزھەب كەشىلەرى) تاراشامق بولغان ئۇيۇن سايلاۋ حۇقۇقىدان مەحروم ئېتىلگەن كەشىلەر ھەمدە پەلىسە، ژاندارم وە ئۇرمەلەرنىك سابىق پەستكى نىچە- خىچىسكى ئىشچىلەرى، ئەگەردە ئولار ئېنىك كەمىدە 5يىل ئىچىدە جەماەت ئۇيۇن فايدالىق مەھنەت بىلەن شۇ- ئۇللانسالار وە ئوزلەرىنى شورا حۆ- كۆمەتىنىگ نسبەتەن ياخشى نەزەردە ئېگەنلىكلەرىنى ئىسبات قىلسالار سايلاۋ حۇقۇقىغا كەرگىزىلسەلەر مۇم- كىن. بۇ كەشىلەر رايون ياكى شە- ھەر (مۇستەقىل مەئمۇرى واحىد بو- لىب ئاجرالىغان شەھەرنىك) سايلاۋ كومىسسيەسىنىك قارارى بىلەن تې- گىشلى ئېجرائىيە قومىتاسى، شەھەر شوراسىنىك ياكى ئوز. ئ. ش. ج. مەركەزى ئېجرائىيە قومىتاسىنىك تەس- دىقىدەن كېيىن سايلاۋ حۇقۇقىغا كەرگىزىلەدىر.

ئېسىلەتمە: شو ماددادا كور- سەتىلگەن كەشىلەرنىك ھازىردا كەسىبە سايوزىگە ئەعزا بولغان- لارى، تېگىشلى ئىلتىماسلارى بو- ئان چاقدا، مەركەزى ئىدارالار ئامانىدان 5 يىللىق مەحنەت ئىس- تازىدان ئاشقارىمەم حۇقۇقىغا كەر- گىزىلسەلەر مۇمكىن.

22. 20نچى ماددادا كورسەتىل- گەن پەلىسە، ژاندارم وە ئۇرمە مەھ- كەمەلەرنىك پەستكى ئىچىنچىسكى خىزمەتچىلەرىدەن باشقا شو دەستو- رلەمەلەنىك 6نچى ماددىسىدىغى «ن» وە «ئو» بەندلەرىدە كورسەتىلگەن حۇقۇقىدان مەحروم ئېتىلگەن كەشى- لەر، ئايرىم ھالاردا، ئوز. ئ. ش. ج. مەركەزى ئېجرائىيە قومىتاسى پرې- زىدىيومىنىك مەلەھىدا قارارى بىلەن سايلاۋ حۇقۇقىغا كەرگىزىلە ئالادىلار، بەشەرتى شو كەشىلەر ھازىرغى چاقدا جەماەت ئۇيۇن فايدالىق مەحنەت بىلەن شۇغۇللانىب شورا حۆكۆمەتىگە نسبەتەن ئوزلەرىنى ئېنىك ياخشى تا- ماندان كورسەتسەلەر.

23. مەئمورى تەرتىبىدە سۈر- گۈن قىلىنغانلار ھەمدە سود حۆك- مى بويىنچا سايلاۋ حۇقۇقىدان مەح- رۇم ئېتىلگەن كەشىلەر (6نچى ماد- دەنىك «س» بەندى)، ئەگەر ئولار مەئمورى ياكى سود تەرتىبىدەگى جازا چارالارىنىك مۇددىتى تامام بولغۇنچا ياشقا ئاساسلار بويىنچا شو حۇقۇقلاردان مەحروم ئېتىلمەسەلەر، تېگىشلى حۆكۆمەت ئىدارالىرىنىك مەخسۇس قارارلىدان ئاشقارى سايلاۋ حۇقۇقىغا كەرگىزىلەدىلەر.

24. يوقارى نورغان شورا وە ئېجرائىيە قومىتالارى ئامانىدان سا- يلاۋ حۇقۇقىغا كەرگىزىلگەن كەشى- لەر شو ئاساسلار بويىنچا قويىى حۆ- كۆمەت ئىدارالارى ئامانىدان حۆ- قۇقدان مەحروم قىلىنا ئالمايدىلار.

24.a. ئوز. ئ. ش. ج. شورالار مەركەزى ئېجراقومىنىك قارارى بىلەن ئىلتىماسلارى رەد قىلىنغان كەشىلەر ھەر يىل مۇددەت ئوتىمەسدەن نۇرىب قايتادان ئىلتىماس قىلا ئالمايدىلار. يۇندىاى ۋاقتدا، ئەقىدەيەگى ۋاقىلا- لار چىقىب قالغان ياكى كەسىبە وە جەماەت ئەشكىلاتلارى ئامانىدان ئىلتىماسلار بولغان چاقدا ئىسىنا- قىسىنا يول قويىلما مۇمكىن.

5نچى بولم

سايلاۋ يىغىلىشلارى توغرىسىدا

25. شورا ئەزالارى سايلاۋ يىغىلىشلارىدا سايلانادىلار.

26. سايلاو يىغىلىشلارى سايلاۋ كومىسسيەسى ياخود ئونىك وەكىلى ئامانىدان، شو يىغىلىشنىك بولا تور- غان كۈنى وە جايى توغرىسىدا ئېنىك كەمىدە 5 كۈن ئىلگەرى خەلققە بىلدۈرىب چاقىرىلادى.

27. ھەھەرلەردە، ئىشچىلەر پا- سىولكەسىدە وە شەھەر تىپىدەگى ئىشلاقلاردا ھەمدە بىرىك سوفخوز- لاردا سايلاۋ يىغىلىشلارى، ئىشلاپ چىقارش واحىدلارى (كارخانە، مۇ- ئەسسەسەلەر)، كەسىبە سايوزلارى وە بىرىك سوفخوزلار بويىنچا ئوتكەزى- لەدى.

بىرىك سەناەت كارخانالاردا سايلاولار، تېگىشلى شەھەر شوراسى ياخود رايون ئېجرائىيە قومىتاسىنىك رۇخسەتى بىلەن، ئايرىم نسخىلەر بويىنچا ئوتكەزىلسە مۇمكىن. ماشە- نا- تىرەكتىر ئىستەنسەلەرى ھەمدە ئونچە كەتتە بولماغان كواخوزلارنىك ئىشچىلەرى ياقىنداغى قىشلاق شو- راسىنى سايلاۋدا ئىشتىراك قىلادىلار. قىشلاق جايلاردىغى كەتتە قىشلاق- لار، شورالارغا سايلاۋ ئۇيۇن سايلاۋ ئوچەستكەلەرىگە بولىنسەلەر مۇمكىن. كولخوزچىلار، قاھىدەگە مۇۋافىق، سايلاۋلاردا قىشلاقنىك باشقا خەلقى بىلەن بىرلىكدە ئىشتىراك قىلادىلار.

ئېسىلەتمە: سايلاۋچىلاردان ئايـ- رىم ئوتىرغان خوجالىقلار- خزمەت- چىلەر، شورا خوجالىقلارىنىك ھەمـ- دە شەھەردەن ئاشقاردا ئوز شو- رالارى بولماغان، قىشلاق، پاسىيول- كەلەردەگى فابرىك وە زاۋۇد ئىشچىلەرى، شورالارغا سايلاۋ ئۇ- يۇن سايلانا نورغان قىشلاق شوراسى رايونىغا ئىكىرە نورغان ياقىنداغى قىشلاققا قوشىلادىلار.

كارخانالاردا ئىشلەمەيتورغان وە كەسىبە سايوزىغا ئۆپۈشمەگەن گراژ- دانلار، ھونارچى: كوستەرلەر، ئۈى ئىشىدەگى خانىمقىزلار، ئىزۋاشچىلار وە باشقالار سايلاۋلاردا يا ئىشلاپ چە- قارىش ياخود كەسىبە سايوزلارى يىغىلىشلارىدان قالغان سايلاۋچىلار بىلەن بىرلىكدە يا بولماسا- دا ئىرەۋۈى بىرلىكلەر (رايون، ئوچەستكە وەباشـ- قالار) بويىنچا ئىشتىراك قىلادىلار.

مۇمىنى قاھىدەگە مۇۋافىق، بىر- لى خانىمقىزلار مۇمىنى سايلاۋ ئالـ- دى وە سايلاۋ يىغىلىشلاردا ئىشـ- تىراك قىلادىلار. ئەمكىن رايون، شە- ھەر وە قىشلاق سايلاۋ كومىسسيەلە- رىگە، ئايرىم حالاردا مەھەللى ئۈر- مۈش شەرايىتلەرىگە قاراب، خانىقىزلار ئۈيۈن ئايرىم سايلاۋ ئالدى وە سايـ- لاۋ يىغىلىشلارى ئوتكەزمىش حۇقۇقى بېرىلەدى.

ئېسىلەتمە: ھەر بىر سايلاۋچى ئوزىنىك شورالارغا سايلاۋ حۇقۇـ- قىنى ئىقتىت بىر مەرتەبە يوزەگە چىقارادى. ئەگەر بىر كىشى ئو- زىنىك ئىشى ياكى كەسىبىگە قاراب بىر نىچە مۇئەسسەسەدە يا- كى جايدا سايلاۋ حۇقۇقلارى بە- لەن فايدالانا نورغان بولسا، بۇ كىشىگە ئاۋۋش بېرىشدە قاتنا- شا نورغان جايىنى تاللاش حۇـ- قۇقى بېرىلەدى.

28. سايلاۋ يىغىلىشى ئەگەر ئۈئىدا مەزكور سايلاۋ ئوچەستكەلە- رىدەگى شورا سايلاۋلاردا ئىشتىراك قىلىش حۇقۇقىغا ئىگە بولغان كە- شىلەردەن ئىگە كەمىدە 40 پىرە- سەنت ھازىر بولسا يىغىن بولغان ھىسابلانادى.

29. سايلاۋ يىغىلىشلارىغا، ئە- قىت سايلاۋ حۇقۇقىدان فايدالاناتور- غان كەشىلەرگىنە كەرگىزىلەدى.

سايلاۋ يىغىلىشلارى سايلاۋ كو- مىسسيەسى ئامانىدان ئاچىلىب، ئوئىنىك رەئىسلىكى ئاستىداغى، ئىگە كە- مىدە 3 كەشىدەن ھەيئەت سايلانـ- غان پرېزىدىيوم ئامانىدان ئالىب بارىلادى. سايلاۋ يىغىلىشى ئاچىماغا- دان كېيىن، رەئىس:

ئا) يىغىلماغان خالقنى سايلاۋ ئەرتەسى بىلەن ئانىشتىرىشقا؛

ب) سايلاۋچىلارنىك وە سايلاۋغا كېلگەنلەرنىك سانىنى ئىعلان قىلىشقا؛

ئا سايلاۋ يىغىلىشىدا حازىر بولغان سايلاۋچىلارنىك كوب ئاۋوشنى ئالـ- غانلارى ھىسابلانادى.

33. سايلاۋلارنىك ئوتكەزىلىشى توغرىسىدا ھەممە ھەرىزە وە شىكا- يەتلەر سايلاۋ ئامام بولغان كۈندەن باشلاب 7 كونلىك مودداەت ئىچىدە يازما ياكى ئاغزەكى رەۋىشدە ئو- گىشلى سايلاۋ كومىسسيەسىگە بېرە- لەدى. سايلاۋ كومىسسيەسى ئىسە ئو- لارنىك ئوز ئىزھارى بىلەن 3 كون- لىك مودداەت ئىچىدە يوقارى تورغان سايلاۋ كومىسسيەسىگە يوپارشغا مەجبور.

يوقارى تورغان سايلاۋ كومىسـ- جىسى شو شىكايەت وە ھەرىزەلەرنى ئالتىغان كوندەن باشلاب ھر ھەفتە- لىك مودداەت ئىچىدە كورىب چىقىش- غا مەجبور.

34. ئىش ئەمام بولغاندان كې- يىن سايلاۋ كومىسسيەلەرى سايلاۋلار توغرىسىدا يۇتۇن مانىتىياللارنى تېگىشلى شورا ياكى ئېجرائىيە قومە- تاسىغا تاپشىرادىلار.

35. ئ. ش. ج. ئىنتىخابقا مەر- كەزى ئېجرائىيە قومىتاسىنىك سايلاۋ دەستورلەمەلىنىك ھەمدە شو دەستو- رلەمەلىنى يۇزىش ھالاردا سايلاۋلار- نى بىيكار قىلىش، شورا ئاعزالارنىك يۇتۇن ساستاۋى توغرىسىدا يوقارى تورغان ئېجرائىيە قومىتاسى ياكى شورانىك قارارلارى بويىنچا تولا رە- ۋىشدە، ياخود شورانىك يارىم ئەزا- لارى توغرىسىدا يارىم سايلاۋ ئوچەستـ- كەمەرى بويىنچا (ئىشلاب چىقارش جايلارى، كەسىبە سايوزلارى وە باشـ- قالار) قىشلاق ياكى شەھەر شوراسـ- نىك قارارلارى بىلەن قىسمەن بەجە- رىلەدى.

سايلاۋ بىيكار قىلىنغان ھالدا يەنـ- گى سايلاۋ شو دەستورلەمەل بىلەن بېلگىلەنگەن ئەرتىبىدە بەجەرىلەدى.

36. يەنگى سايلاۋلارنى ئوتكەـ- زىش ئۈچۈن تېگىشلى سايلاۋ كو- مىسسيەلەرنىك يەنگى ساستاۋى بېلگىلەنىدى.

37. سايلاۋلارنى بىيكار قىلىش ئۈچۈن ئەساس بولىب ئ. ش. ج. ئىنتىخابقا- وە ئوز. ئ. ش. ج. ئەساسى قانون- لارنى ھەمدە شو دەستورلەمەلنى يۇزىش ھالارى وە سايلاۋلارغا يۇ- تۇن سايلاۋچىلارنىك بېكار قىلىنىشى توغرىسىدا مەتبوئاتدا ئىعلان قە- لىش يولى بىلەن ياكى سايلاۋچىلار يىغىلىشىدا مۇمىنى مەئلومات ئۈچۈن بىلدىرىلەدىر.

6نچى بولم

شورا ئۈرۈلتايلارنى چاقىرىش توغرىسىدا

38. شورا ئۈرۈلتايلارى ئ. ش. ج. ئىنتىخابقا وە ئوز. ئ. ش. ج. ـ- نىك قانونلارى بىلەن بېكىلەنگەن ئەرتىبىدە تېگىشلى ئېجرائىيە قومىتا- لارى ئامانىدان چاقىرىلادى.

39. مەزكور ئۈرۈلتايلار سايلاۋلار- نىك توغرى ئوتكەنلىكىنى تېكشە- رىش ئۈچۈن شورالار ئۈرۈلتايى مانداەت كەمىسىيەسى سايلاۋ ئوبادى. مانداەت كومىسىيەسىنىك قارارلارى شورالار ئۈرۈلتايىسى ئامانىدان تاسدىق قىلىنادى.

ئېسىلەتمە: ھەر شورا ئۈرۈلتا- يىغا بىر نىچە جايدان بىر كە- شىنىك ئوزى وەكىل بولىب سا- لانسا، مانداەت كومىسىيەسىگە وەكىللەرنىك نورماغاچا يېتىمەگەن سانىنى ئوئىە جايدا شو ئۈرۈلتايغا سايلانغان كاندىداتلار ساستا- ئىدان ئولدىرىش ھۆقۇقى بېرە- لەدى.

TAŞKƏNT — ŞƏHƏR ICIDƏ

— ranfak və saxlıpigə tajjarlav qursunun tələbələri, oquş və ьçtьmaьь işlərdə faal qatnaşьş və işçi—dьjqanlarqa jaxşı jardam kərsətiş maqsadь ilən eşlərini zərədar ь'lan qьldılar. tələbələrnin kəpciligi zərədar jol ilən dьjqanlarqa jardam kərsətiş yçyn sovxoz və kəlxozlarqa cьqьb ketdilər.

— 4-nci dəvlət tegirmanьda 29/30-ncь jьl işlər cьqarьş planь tola bəçərilmədi. 3-nci kvartalda 15-min 544 put un cьqarьş ornьqa faqat 15 min 414 putqьna cьqardь.

— əkrər rajon jaşqomь kəlxoz və sovxoz paxtalarьnь terimigə jardam jyzəsidən 1.200 komsomolnь mobilizatsija qьlьb, qəşlaqlarqa cьqarьb jubardь.

— əktər rajon jaşqomь, ymymii məçəyrit ta'limni muvaffaqьjatlь suvrətdə əməlgə qojuş tiləgidə, bu jıl mədənii əskərlər sanьnь 1.000 gə jetkəzədi. jaşqom 15 min kişinin savadьnь cьqarьşnь əz aldьqa qojdь.

— rajon jaşqomьqa 'naoьlq jəcejkələrdə „beş jıllıqnь 4 jıldа“ zajomьqa jazılьş kampanijasь jaxşı barajatьr. aytyn jəcejkələrnin 50 prəsəntidən alınqan ma'lymatqa qaroqanda, hazьroqaca 20 min somlьq satılqan.

— əktər rajon jaşqomь manlaq toplaş kampanijasьnьı jaxşı etişigə jardam jyzəsidən əz janьda 61 kişidən ьbarat zərədar brigada tyzdi.

— əələdijə xoçalьq xadьmlarь—qaravullar sajuzьnьn I—II grupkomь əz atalьqlarьda bolqan, dyrməndəgi „zelenskii“ kəlxozьqa 500 gə jaqın a'zalarьnь cьqarьb, 2 kyn icidə aytyn paxtalarnь terin berip qajtdılar.

— şəhər sərtəraşlar sajuzь, sərtəraşlarnı ərtellərgə ujuşdьrьb, iş kərtş yçyn şəjhantəhyrdə keçə dəkan zalь ьnьakarlьqqa kirişdi.

— əktər rajon beş-aqa-ini məhəlləsidə III-nəjnəlmiləl namьqa 200 kişilik bir məktəb acьldь. məktəbkə ьnakar işçiləri tajjarlaş vəzifəsi jyklangən.

hadьsalar

— əktər bəjrəmi kecəsi beş jaqac gyzəridəgi 72-nci sanlь xatьn-qızlar koperativigə oqurlar məcit tamandan teşin kirip, 1.200 somlьq malnь oqurlar ketdilər.

— birinci ravat 35-nci sanlь havlьda turuvcь hərli çymənuvanьn joqlьqdan fajdalanьb qulunnь buzub kirip 2.120 somlьq rozoqarьnь oqurlan ketdi.

— ş. dəhə, aq məcit məhəlləlik rudqьja həbəvəlinə, yjedə joq vaqtьda namə'lym kişilər kirip 310 somlьq malьnь alьb ketdilər.

— s. dəhə, xoça tərəşkənməhəlləsilik usman rəhemyfnin 119 somlьq malь oqurlandь.

— 10-nci əəlim xalq sodьnьn ьnasьqa, namə'lym kişilər qulufunь buzub kirib, 12 tə çьnajat iş dьlasьnь oqur lan ketkənlər.

— ş. dəhə qarijəqdь məhəlləsidəgi 11 nomьrlь hammamdan: ş. dəhə,fuşta hammam məhəllədə torqucь kameliv, zənçirlik məhəlləlik şərifçan əhmedçan oqlь və qatar teröklik dada baj fəjzi oqlларь hamam kəssəsinin pullarьnь oqurlan turqan caqlarьda qьdьru şy'əsi tamanьdan yşlənib qamaqqa berildilər.

— ş. dəhə minar jəni şəhər məhəlləlik əədu çannar əəduvahab oqlьnьn yjedən 27 somlьq rozoqar mallarь oqurlandь.

— əktər rajon 3-aq məcit məhəllədə turqocь zəjnəb esmili qsznьn joqlьqdan fajdalanьb 276 somlьq yj—rozoqar mallarьnь alьb ketdilər.

— əktər rajon, 2-qatar terək məhəllə, 60 nci sanlьq yjdə turqucь şərifə usman qьzьnьn yjedən, zokovьski kəcəlik tamara degən xatьn 615 somlьq mal oqurlan ketə jatqanda qoloqa tyşdi.

BLOK—NOT

تىستەلىن رايون كومسومول ئەكتىفلەرى دققاتىغا

17-nci nojabr kec saat 6-da, beş jaqacdaqь „buxarin“ nəmynə iş məktəbiənasьda rajon əktivlərinin ken məçlisi ətkəzildi. kəriləturqan məs'ələ çydə mylım boloqanьdan, aytyn aktivlər məçlisgə kiriş yçyn əz jacejkalarьdan belət alьşları kerək.

* əktər rajon kk və rki qaşьda təşkil boloqan yclik komisijasь 4-nci nojabrdan başlaь koperativ apparatьnь tazalaşda tazalanqan kişilərnin işini kərə başladь. şunьn yçyn tyrli əələrdə qaralanьb, I-nci kategorija ilən işdən noşatьloqanlarnьn kelib ucraşlarь lazьm.

qaimьş II və III-nci kategorija ilən əələləngən kişilər gəzitə arqalь caqьrьlaçaq.

məs'ul myhərrir: m. usmanьf.

19-ncь nojabr kec saat 5-də, jer işləri komisarlьqь qlubьda (gəgəl kəcəsi, № 12) taşkent avcılar sənaat-kopəratsija şirkəti a'zalarьnьn jıllıq

ymymii məçlisi

bilgilənədi

kelgən a'zalarnьn sanь məçlisni acьşqa jetərlik bolmaqan taqdьrda, air saatdan ikinci məçlis əelgilənib, a'zalarnьn hər qanca sanьda ham haqqьlь hьsaalanaçaq. a'zalar məçlisgə jarьm saat ilgəri kelib jetişləri lazьm.

16. 18. 19. ьdara.

XEVA — dəvlət kinosь — nu kyn

əjtiş ujat — dəgən nəfis filma — sajuzkino əmiljanьdan

18-nci nojabr kec saat 6-da, beş jaqacdaqь „buxarin“ məktəbi qlubьda stalin rajonьnьn

oqutuvcьlar konferensijəsь

dcaqьrьlaь

ROZNAMA: 1) qaşьmov sodьnьn jəkynləri və partijanьn zьjalьlar ortasьda işləş vəzifələri, 5) mədənii jyryşnin nəvəatdəgi vəzifələri tooqrьsьda şəhər maarьf bəlymininə dakladь.

stalin rajonьdaqь oqutuvcьlar. partija, profsajuz. komsomol təşkilatlarьnьn vəkilləri ycyn kellş məuvyrlidir. məktəb aktifinin qatnaşь həm istələdi.

17. 18.

samarqand okrug

— avcılar şirkəti —

tygətligənidən, tygətlş komisijasь şirkət ystidən əriləturoqan da'valarnь şu jıl 25-nci NOJABRQJACA qanul qьladь. bu myddətdən son hec qandaj ərizə kərilməjdi. TYGƏTKOM.

یوقالغان ۋە ئوغرلانغان ھەر خىل ھۆججەتلەر توغرىسىدا «قىزىل ئوزبېكىستان» گازىتىسىغا مەلوم قىلىنىدۇ. ئادرىس: يەنگى شەھەر ئىرجار كوچىسى 25، تېلىفون نومىرى 1535 №

سابىق ئېسكى شەھەر ھەدىدە داروغانا بىناسىدا ئى. ئوز.» بولمىسى.

sssr suv xoçalьoq, başpaxtaqom və jer işləri xalq komisarlьqьnьn orta asьja təçribə-tekşiryv institutь

1930 ncь jıl 25-nci nojabrdan

ئېچىنكلەرنى تاييارلايتورغان 12 ئايلىق كېچىكى

سۇغارىش-تېكشىرۇ قۇرسىنى ئاچادى

qursda: 1) gidrometr—gidravliklərni, 2) benakarlik materiallarьnь tekşiryvci kişiləri tajjarlaşqa, 3) ekisploatatsija—təçribə—suqarьş işlərigə kəprək əhəmijət berildi

qursda cьzmacь—hьsabcьlar bəlymi həm bəlьb, mydddti 6ajlьqdьr.

a) qurs və bəlymgə jaşlarь 18-dən 35-gəcə erkək və xatьn—qızlar qabul qlьnadь. şunьn ilən birgə, texniklər qursьqa kiryvcilər—en kəmi 7 jıllıq məktəb jakil en kəmi 1 jıllıq əmalit stazqa, cьzmacь—hьsabcьlar bəlymigə kiryvcilər—en kəmi 5 jıllıq məktəb həçmidəgi tajjarlьqqa egə bolьşlarь lazьm. qabul caqьda jerli millətlərgə ystynlik berilir, ular ycyn qabul tələbələri həm kəmjtirilgəndir.

b) kiryvcilər, ərizə ilən birlikdə belgiləngən şəkidəgi anketəni və anketədə kərsətilgən hyççətlərni taqdьm qьladlar.

anketə, spravka berlş və ərizə qabul qьlьş işi şu jıl 20-nci nojabrqa qadar hər kyn ertələki saat 10-dan kyndyz 4-gəcə şuv xoçalьoq institutь (əsəkə kəcisi, № 22, bena № 2, mestkom) qabul—tanlaş komisijasьnьn sərkatisi tamanьdan qabul qьlьnadь.

v) qursnь muvəffaqьjat ilən bitirgənlər əz ьxtьsaslarь bojьnca instijutda işləmək ycyn ta'jinlənədilər.

g) qurs, kecki bolqanьdan, oquvcьlar stipendija və jataq ilən ia'minlənməjdilər.

d) maşqulatlar şu jıl 25-nci nojabrda başlanadь.

direktor: DMITRIJEV,
işlər mydiri: LƄSENKO.
qurs mydiri: GUREVIC.

16. 17.

LƏTIFƏ ADIKAJEVA

sentəbrdəgi 2 kişilik151186 -ncь zabor dəftərcəsini joqatqan. bekar hьsab.

N. HYSƏJINƏVA

sentəbrdəgi 3 kişilik zabor dəftərcəsini joqatqan. bekar hьsablansьn

JEGOŞIN JEFIM MOISEJEVIC

sentəbrdəgi 4 kişilik zabor dəftərcəsini joqatqan. bekar hьsablansьn.

ƏHMƏD IKRAMOV

5434-nci akladoqa 1923-29 jıloqaca tyrli salьq tələgənlik toqr. kəfitənsələrini joqatqaq. bekar hьsablansьn.

BƏŞAR BIBI SEJID ƏLI TƏRƏJƏVƏ

4 kişilik zabor dəftərcəsini joqatqan. bekar hьsablansьn.

ƏBDYŞYKYRƏV

548260-ncь nomer zabor dəftərcəsini joqatqan. bekar hьsablansьn.

QURBAN TILLƏBAJOV

50 somlьq 9/33548-nci nomer zajom talonьnь joqatqan. bekar. hьsablansьn.

POLAT ÇYMLƏBAJOV

„g“ kateg. zabor dəftərcəsini joqatqan. bekar hьsablansьn.

şu jıl 18-nci nojabrdan analьq və balalьqnь saqlaş (oxmatmlad) dəvlət ilmii institutьnьn BALALAR KLINIKASƄvəPOLIKLINIKASƄQIA jyrib və jatьb davalaş ycyn

kəsəllərni qabul qьlьş

işi acьldь

QABUL VAQTЬ: ajnьq 5,310, 15, 20, 25 və 30-ncь kynlərdən başqa hər kyn ertələki saat 9-dan kyndyz 1-gəcə

ADRES: ş. dəhə ləbizax kəcəsi, 2-nci san jaqoь eski şəhər kəsəixanasь dajьrasьda (tramvaj ilən şajxantəhyrgəcə jyrilədi)

17. 19.

at joqaldь

şu jıl 11-nci nojabrda 2-nci jol—texnika ucastkasьqa qaraşlь bir at həvlidən (engels kəcəsi, № 3) ketin joqaldь. BELGILƏRI: qara toruq ajoqьr, jalь on tamanda, juqarqь ləbidə aq daqь,arqasьdajaqьrьlar yşləgən kişilərdən, juqarьdaqь adresgə qajtarьşlarь soraladь.

بالا يوقالدى

50 سوم سۇيۇنچى

17-nci əktərdə jəni jol rajon „vrovskil“ temir jol stansasьdan əli qajьb nəzər ismli 12 jaşar bala joqaldь. boqdaj rəndə, kəzləri kətta, ystidəgi qara capanьnьn əstərl qьzыl, ajaqьda aqdarma kən etigi bar, kəjləgi aq-qara kətək ayməzli.

kərgən—əlgənlər „qьz. əzbəkistan“ başqarmasьqa mə'lym qьlsьnlar.

sapog tapilдi

sapog tapildi

sapog tapildi

sapog tapild